

РЕПУБЛИКА СРПСКА
Агенција за осигурање Републике Српске
Бања Лука
Бана Милосављевића 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
тел/факс: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka
St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail:kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

ИЗВЈЕШТАЈ
о стању сектора осигурања у Републици Српској
за период од 01.01.2020. до 31.12.2020. године

Број: УО-9/21
Датум: 10.06.2021. године

Бања Лука, мај 2021. године

САДРЖАЈ

УВОДНА РИЈЕЧ	5
1. СТРУКТУРА СЕКТОРА	7
2. ОСИГУРАЊЕ	8
2.1. Тржиште осигурања.....	8
2.1.1. Учесници на тржишту осигурања	8
2.1.1.1. Друштва за осигурање.....	8
2.1.1.2. Заступници и брокери у осигурању	10
2.1.1.3. Заштитни фонд Републике Српске	10
2.1.1.4. Овлашћени актуари	11
2.1.2. Показатељи развијености тржишта осигурања.....	11
2.1.3. Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске	12
2.1.4. Тржишна структура и концентрација	13
2.1.5. Обрачуната премија по друштвима за осигурање	15
2.1.5.1. Обрачуната премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској	15
2.1.5.2. Обрачуната премија филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ	19
2.1.6. Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању	20
2.1.6.1. Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту осигурања у Републици Српској.....	20
2.1.6.2. Премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачуната путем заступника и брокера у осигурању	21
2.2. Билансна структура.....	23
2.2.1. Биланс стања.....	23
2.2.2. Биланс успјеха.....	28
2.2.3. Консолидовани финансијски извјештаји.....	31
2.3. Финансијски и технички показатељи.....	31
2.3.1. Испуњавање захтјева адекватности капитала	31
2.3.2. Обрачун и покривеност техничких резерви прописаним облицима активе	32
2.3.2.1. Укупно обрачунате техничке резерве.....	32
2.3.2.2. Обрачун и средства за покриће техничких резерви неживотних осигурања.....	33
2.3.2.3. Обрачун и средства за покриће техничких резерви животних осигурања.....	35
2.3.3. Компаративни преглед кључних показатеља.....	37
2.3.4. Показатељи о исплаћеним одштетама и другим накнадама из осигурања	38
2.3.5. Технички резултат	40
2.3.6. Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио	41
2.3.7. Показатељи рентабилности.....	42
2.3.8. Остали показатељи пословања	42
3. ДОБРОВОЉНО ПЕНЗИЈСКО ОСИГУРАЊЕ	43
3.1.1. Друштво за управљање добровољним пензијским фондом	43
3.1.2. Добровољни пензијски фонд	45

Табеле

Табела 1: Друштва за осигурање из РС.....	8
Табела 2: Власничка структура у друштвима за осигурање из РС	9
Табела 3: Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање из РС.....	9
Табела 4: Одштетни захтјеви према Заштитном фонду	11
Табела 5: Премија и макроекономски показатељи	12
Табела 6: Премија осигурања обрачуната на тржишту РС	12
Табела 7: Обрачуната премија на тржишту осигурања у РС, према врстама осигурања	13
Табела 8: Учешће друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ на тржишту Републике Српске.....	13
Табела 9: Учешће друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске, према реег групама	14
Табела 10: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС.....	15
Табела 11: Обрачуната премија друштава за осигурање из РС у ФБиХ	16
Табела 12: Укупно обрачуната премија друштава за осигурање из РС, према врстама осигурања.....	17
Табела 13: Обрачуната премија по филијалама друштава за осигурање из ФБиХ	19
Табела 14: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске	20
Табела 15: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске, по врстама осигурања.....	21
Табела 16: Премија друштава за осигурање обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, по врстама осигурања.....	22
Табела 17: Актива – укупно за сва друштва за осигурање из РС.....	23
Табела 18: Пасива –укупно за сва друштва за осигурање из РС	25
Табела 19: Биланс успјеха – укупно за сва друштва за осигурање из РС	28
Табела 20: Испуњавање захтјева адекватности капитала	31
Табела 21: Износ укупно исплаћених обавеза из осигурања по врстама осигурања.....	38
Табела 22: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања.....	39
Табела 23: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања за осигурање од одговорности за моторна возила	39
Табела 24: Технички резултат.....	40
Табела 25: Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио	41
Табела 26: Показатељи рентабилности.....	42
Табела 27: Остали показатељи пословања	42
Табела 28: Биланс стања друштва за управљање добровољним пензијским фондом	43
Табела 29: Биланс успјеха друштва за управљање добровољним пензијским фондом..	44

Табела 30: Биланс стања добровољног пензијског фонда	46
Табела 31: Биланс успјеха добровољног пензијског фонда.....	47

Графикони

Графикон 1: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС.....	16
Графикон 2: Кумулативна стопа раста укупно обрачунате премије друштава за осигурање из РС	18
Графикон 3: Укупно обрачуната премија друштава за осигурање из РС, према врстама осигурања.....	18
Графикон 4: Укупно обрачуната премија неживотних осигурања друштава за осигурање из РС	19
Графикон 5: Структура пословне активе друштава за осигурање из РС	24
Графикон 6: Структура пословне пасиве друштава за осигурање из РС	26
Графикон 7: Капитал друштава за осигурање из РС	27
Графикон 8: Укупно обрачунате техничке резерве свих друштава за осигурање из РС	33
Графикон 9: Укупно обрачунате техничке резерве неживотних осигурања	34
Графикон 10: Преглед обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања по друштвима за осигурање из РС	34
Графикон 11: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања.....	35
Графикон 12: Укупно обрачунате техничке резерве животних осигурања	36
Графикон 13: Преглед обрачунатих техничких резерви животног осигурања по друштвима за осигурање из РС	36
Графикон 14: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви животних осигурања.....	37
Графикон 15: Кретање обрачунатих техничких резерви, акцијског капитала и обрачунате премије.....	37
Графикон 16: Укупно исплаћене обавезе из осигурања (животна и неживотна осигурања)	39

УВОДНА РИЈЕЧ

Извјештај о стању сектора осигурања у Републици Српској за 2020. годину садржи информације о стању у осигурању и добровољном пензијском осигурању, а припремљен је на основу финансијских, ревизорских, актуарских и других извјештаја, које учесници на тржишту осигурања и добровољног пензијског осигурања, у складу са прописима, достављају Агенцији за осигурање Републике Српске.

Тржиште осигурања у Републици Српској карактерише прилично јака конкуренција, уз доминатно учешће премије осигурања од аутоодговорности у укупно обрачунатој премији. Иако је присутан тренд раста премије животног осигурања, учешће премије животног осигурања је мање од 20%.

У регистрима Агенције, са стањем на дан 31.12.2020. године, било је уписано 14 друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској и 10 филијала друштава за осигурање чије је сједиште у ФБиХ. Укупно обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске износила је 238,3 милиона КМ. У односу на претходну годину, укупно обрачуната премија била је већа за 0,7%, при чему је премија неживотних осигурања мања за 0,3%, а премија животних осигурања повећана за 5,1%. Путем заступника и брокера, на тржишту осигурања Републике Српске, обрачунато је 27,4% премије.

У вези пословања друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, а које укључује пословање и у ФБиХ, треба истаћи да је обрачуната мања премија за 1,7%, те да је учешће премије обавезног осигурања од аутоодговорности у укупно обрачунатој премији износило 64,5%. Укупна билансна сума је повећана за 5,9%, уз раст обрачунатих техничких резерви за 4,2%. Нето резултат периода је добитак у износу од 31,7 милиона КМ, који је резултирао стопом поврата на капитал од 20%. Тринаест друштава за осигурање је исказало нето добитак у износу од 31,9 милиона КМ, док је једно друштво исказало нето губитак у износу од 0,2 милиона КМ. Вриједност комбинованог рачуна је била испод 100, што значи да је остварен позитиван резултат из послова осигурања, као и да је премија била довољна за покриће обавеза из уговора о осигурању. У односу на претходне извјештајне периоде, није било значајнијих промјена у вриједности стопа ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања. На крају 2020. године, сва друштва су испуњавала захтјеве адекватности капитала уз висок ниво секторског рачуна солвентности, што указује да солвентност није била угрожена. Такође, коефицијент опште ликвидности је био значајно већи од 1, што одражава способност измирења обавеза у роковима доспијећа.

Укупно исплаћени одштетни захтјеви и накнаде у неживотним осигурањима друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској износиле су 68,3 милиона КМ, или за 4,6% више, у односу на претходну годину. Исплаћене накнаде корисницима животног осигурања повећане су за 25,5%, што је у складу са сазријевањем портфеља, и износиле су 10 милиона КМ.

Дјелатност добровољног пензијског осигурања обављало је једно друштво за управљање добровољним пензијским фондом. Са стањем на дан 31.12.2020. године,

укупан број активних чланова добровољног пензијског фонда је био 29.381. Просјечна старост чланова добровољног пензијског фонда била је 46,8 година. Нето вриједност имовине добровољног пензијског фонда износила је 8,5 милиона КМ и била је већа за 5,3 пута, у односу на стање на дан 31.12.2019. године, усљед повећања броја чланова. У извјештајном периоду директор Агенције је био Славен Дујаковић.

в.д. директора,
Драженка Јањанин

1. СТРУКТУРА СЕКТОРА

У овом извјештају, сектор осигурања обухвата дјелатност осигурања (у даљем тексту: осигурање) и дјелатност организовања и управљања добровољним пензијским фондовима (у даљем тексту: добровољно пензијско осигурање).

Према Закону о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10, 47/17 и 58/19) дјелатност осигурања је дјелатност закључивања и извршавања уговора о осигурању и реосигурању, те дјелатност посредника и заступника у осигурању. Поред тога, овим законом је регулисано оснивање, пословање, надзор и престанак рада друштава за осигурање и филијала друштава за осигурање из ФБиХ, те је основана Агенција за осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција). Друштва за осигурање могу обављати осигурање, као искључиву дјелатност. Такође, законски оквир осигурања чине и:

- Закон о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 47/17), којим су уређена правила за обављање заступања и посредовања у осигурању и реосигурању, услови за издавање и престанак важења овлашћења и дозвола у овом сегменту, те надзор над обављањем заступања и посредовања у осигурању и реосигурању и
- Закон о обавезним осигурањима у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број: 82/15 и 78/20), којим су прописане врсте обавезних осигурања у саобраћају, те правила њиховог обављања.

Према Закону о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима („Службени гласник Републике Српске“, број: 13/09 и 107/19), друштва за управљање добровољним пензијским фондовима обављају дјелатност организовања и управљања добровољним пензијским фондовима и другим пензијским фондовима основаним у складу са посебним законима. Такође, овим законом је регулисано организовање и управљање добровољним пензијским фондовима, оснивање, дјелатност и пословање друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, послови и обавезе кастоди банке, надлежност Агенције у регулисању и вршењу надзора над друштвима за управљање добровољним пензијским фондовима, организовање пензијских планова и друга питања од значаја за функционисање добровољних пензијских фондова.

Обављање осигурања и добровољног пензијског осигурања регулисано је и подзаконским актима које доноси Агенција.

Закони и подзаконски акти којим је уређен сектор осигурања, доступни су и на интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba).

2. ОСИГУРАЊЕ

2.1. Тржиште осигурања

2.1.1. Учесници на тржишту осигурања

Учесници на тржишту осигурања, под надзором Агенције, су: друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској, филијале друштава за осигурање из ФБиХ, заступници и брокери у осигурању, те Заштитни фонд Републике Српске и овлашћени актуари.

2.1.1.1. Друштва за осигурање

На тржишту осигурања Републике Српске, у 2020. години, пословало је 14 друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, која су према дјелатности осигурања, сједишту и стању већинског власништва, на дан 31.12.2020. године, представљена у наредној табели.

Табела 1: Друштва за осигурање из РС

Р.Б.	Назив друштва за осигурање	Сједиште	Већинско власништво
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА			
1.	Д.Д. Брчко гас осигурање	Брчко	домаће
2.	Дрина осигурање а.д.	Милићи	домаће
3.	Дунав осигурање а.д.	Бања Лука	страно
4.	Еурос осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
5.	Крајина осигурање а.д.	Бања Лука	страно
6.	Микрофин осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
7.	Нешковић осигурање а.д.	Бијељина	домаће
8.	Осигурање Аура а.д.	Бања Лука	домаће
9.	Осигурање Гарант д.д.	Брчко	домаће
10.	Премиум осигурање а.д.	Бања Лука	домаће
11.	САС-СуперП ОСИГУРАЊЕ а.д.	Бијељина	домаће
12.	Триглав осигурање а.д.	Бања Лука	страно
ЖИВОТНА И НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА (КОМПОЗИТНА ДРУШТВА)			
13.	Grawe осигурање а.д.	Бања Лука	страно
14.	Wiener осигурање а.д.	Бања Лука	страно

Извор: Централни регистар ХОВ

Од 14 друштава за осигурање, која имају сједиште у Републици Српској, 12 је регистровано за обављање дјелатности неживотних осигурања, а 2 друштва за осигурање за обављање дјелатности неживотних и животних осигурања (композитна друштва за осигурање), при чему је 9 друштава за осигурање пословало путем филијале у ФБиХ.

У извјештајном периоду извршен је пренос цјелокупног потрфеља животног осигурања Дунав осигурања а.д. Бања Лука на Grawe осигурање а.д. Бања Лука, уз сагласност Агенције, те је након одлуке Дунав осигурања а.д. Бања Лука о престанку обављања дјелатности осигурања у врстама животног осигурања, Агенција донијела одлуку о престанку дозволе за рад у животном осигурању.

У 2020. години, на тржишту осигурања Републике Српске, пословало је и 10 филијала друштава за осигурање из ФБиХ.

Структура власништва

Према структури власништва, са стањем на дан 31.12.2020. године, 9 друштава за осигурање је било у већинском домаћем власништву, док је 5 друштава за осигурање било у већинском страном власништву.

Табела 2: Власничка структура у друштвима за осигурање из РС

Власништво	Број друштава за осигурање	Учешће у укупном капиталу	Учешће у укупној активи	Учешће у фактурисаној премији
Већинско домаће власништво	9	57,9%	39,6%	55,7%
Већинско страном власништво	5	42,1%	60,4%	44,3%
УКУПНО	14	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и Централни регистар ХОВ

Друштва са већинским страним капиталом су учествовала у укупном капиталу са 42,1%. На друштва за осигурање са већинским страним капиталом односи се 60,4% укупне активе и 44,3% фактурисане премије.

Према Извјештају Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука - книзи акционара, државни капитал је евидентиран у Осигурању Аура а.д. Бања Лука са учешћем 38% (приоритетне акције) и у Крајина осигурању а.д. Бања Лука са учешћем 34,9%.

Људски ресурси

На дан 31.12.2020. године, у друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској било је запослено 1.586 радника. Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање представљени су у наредној табели.

Табела 3: Број и квалификациона структура запослених у друштвима за осигурање из РС

КВАЛИФИКАЦИЈА	31.12.2018.		31.12.2019.		31.12.2020.		ИНДЕКС 2020/19
	број	%	број	%	број	%	
НК	9	0,6	8	0,5	7	0,4	87,5
ПК	1	0,1	0	0,0	0	0,0	
НС	0	0,0	0	0,0	0	0,0	
КВ	65	4,2	60	3,9	51	3,2	85,0
ССС	778	50,8	790	50,9	836	52,7	105,8
ВКВ	7	0,5	5	0,3	4	0,3	80,0
ВШС	74	4,8	75	4,8	78	4,9	104,0
ВСС	569	37,2	584	37,6	578	36,4	99,0
МР	26	1,7	28	1,8	31	2,0	110,7
ДР	2	0,1	3	0,2	1	0,1	33,3
У К У П Н О	1.531	100,0	1.553	100,0	1.586	100,0	102,1

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Поред тога, у филијалама друштава за осигурање из ФБиХ било је запослено 294 радника, у Заштитном фонду Републике Српске 7 радника, а што заједно са запосленима у друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској износи 1.887 радник. Такође, на тржишту осигурања дјелују и заступници и брокери у осигурању (физичка лица), те овлашћени актуари, а што је приказано у наставку овог поглавља.

2.1.1.2. Заступници и брокери у осигурању

Закључно са даном 31.12.2020. године, у Регистар заступника и брокера у осигурању код Агенције било је уписано:

- 521 заступник у осигурању – физичка лица, од чега их је 32 регистровало предузетничке радње,
- 18 друштава за заступање у осигурању са сједиштем у Републици Српској (укључујући Поште Српске, микрокредитна друштва и банке) и 4 филијале друштава за заступање из ФБиХ,
- 24 брокера у осигурању – физичка лица,
- 5 брокерских друштава са сједиштем у Републици Српској и 2 филијале брокерских друштава из ФБиХ.

На интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba) доступан је актуелни извод из регистара заступника и брокера у осигурању.

У 2020. години, Агенција је организовала едукацију и одржала један редовни и један ванредни испитни рок за полагање стручног испита, који је потребан за добијање овлашћења за обављање послова заступника у осигурању и брокера у осигурању. Стручни испит је положило укупно 164 кандидата.

2.1.1.3. Заштитни фонд Републике Српске

Заштитни фонд Републике Српске (у даљем тексту: Заштитни фонд) основан је Законом о обавезном осигурању за моторна возила и осталим обавезним осигурањима од одговорности – Пречишћени текст („Службени гласник Републике Српске“, број: 102/09), као посебно правно лице. Надлежност Заштитног фонда прописана је Законом о обавезним осигурањима у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број: 82/15 и 78/20). Заштитни фонд је обавезан да извршава обавезу накнаде штете настале на територији Републике Српске трећем оштећеном лицу, ако их проузрокује непознато возило (штете на лицима¹) или возило чији власник није закључио уговор о осигурању од аутоодговорности (штете на лицима и стварима). Поред тога, Заштитни фонд је обавезан да извршава и обавезу исплате накнаде оштећеним лицима у случају да није закључен уговор о обавезном осигурању путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја, те штета из основа аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу које нису могле бити надокнађене из стечајне или ликвидационе масе друштва за осигурање.

Сва друштва за осигурање која у Републици Српској обављају послове осигурања од аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја, осим путника у ваздушном саобраћају, обавезно су чланови Заштитног фонда и плаћају допринос Заштитном фонду, сразмјерно обрачунатој премији осигурања од аутоодговорности и осигурања путника у јавном превозу од посљедица несрећног случаја у Републици Српској.

¹ Уз изузетак прописан чланом 51. став 2. Закона о обавезним осигурањима у саобраћају

Укупно остварени приходи Заштитног фонда, у 2020. години, су износили 3.960.031 КМ и били су мањи за 0,5%, у поређењу са претходном годином, од чега се 92,4% односило на пословне приходе. Укупни расходи су износили 3.687.973 КМ и били су већи за 17,4%, од чега се 59% односило на пословне расходе, док се 41% односило на исправку потраживања по основу регреса. На повећање укупних расхода утицало је повећање трошкова резервисања за штете у текућој години и за штете у судском спору, као и расхода по основу исправке вриједности регресних потраживања. Заштитни фонд је остварио вишак прихода над расходима у износу од 272.058 КМ.

У наредној табели дат је преглед рјешавања и исплате одштетних захтјева, који се односе на штете на лицима или имовини у саобраћајним незгодама из надлежности Заштитног фонда.

Табела 4: Одштетни захтјеви према Заштитном фонду

Одштетни захтјеви	2018.	2019.	2020.	Индекс 2020/2019
1. Пријављени у текућем периоду и реактивирани	425	375	363	96,8
2. Пренесени из претходног периода	143	149	136	91,3
3. Укупан број захтјева (1+2)	568	524	499	95,2
4. Одбијени захтјеви	87	84	95	113,1
5. Обрађени захтјеви без одбијених	332	304	302	99,3
6. Број исплаћених захтјева	332	303	302	99,7
7. Износ исплаћених захтјева КМ	1.604.015	1.250.284	1.191.099	95,3

Извор: Извјештај Заштитног фонда

Укупан број одштетних захтјева у 2020. години је смањен, па је и износ исплаћених одштетних захтјева био мањи, у односу на претходну годину. Просјечна вриједност исплаћеног одштетног захтјева износила је 3.944 КМ и била је мања за 4,4%.

2.1.1.4. Овлашћени актуари

У складу са међународним стандардима за обављање осигурања од посебне важности је обезбјеђење адекватног броја професионално оспособљених актуара. На дан 31.12.2020. године, у Регистар овлашћених актуара код Агенције било је уписано 38 лица. На интернет страници Агенције (www.azors.rs.ba) доступан је актуелни извод из Регистра овлашћених актуара.

2.1.2. Показатељи развијености тржишта осигурања

У наредној табели је дат компаративни преглед основних релативних показатеља, везаних за премију, којима се мјери степен развијености тржишта осигурања.

Табела 5: Премија и макроекономски показатељи²

Земља		Премија/број становника			Премија/БДП (%)			Животна/укупна премија (%)		
		2017.	2018.	2019.	2017.	2018.	2019.	2017.	2018.	2019.
БиХ	РС	106,6	118,8	118,5	2,1	2,1	2,1	16,3	16,7	18,4
	ФБиХ	123,0	133,7	137,5	2,3	2,2	2,3	22,2	21,7	21,9
Аустрија		2.217,0	2.303,0	2.219,0	4,6	4,4	4,4	34,0	32,4	31,1
Бугарска		175,0	212,0	236,0	2,2	2,3	2,4	17,1	14,0	12,2
Грчка		411,0	448,0	441,0	2,2	2,2	2,2	44,9	46,1	46,2
Мађарска		348,0	388,0	402,0	2,5	2,4	2,4	49,0	46,2	44,5
Румунија		125,0	130,0	135,0	1,3	1,1	1,1	21,1	19,9	18,5
Словенија		1.184,0	1.336,0	1.353,0	5,0	4,9	5,0	30,1	30,7	29,9
Србија		123,0	140,0	140,0	2,1	1,9	1,9	23,0	23,5	23,5
Турска		149,0	127,0	131,0	1,4	1,3	1,4	15,4	13,6	15,5
Хрватска		333,0	383,0	390,0	2,5	2,6	2,7	32,4	31,8	29,1
Чешка		609,0	666,0	677,0	2,9	2,8	2,8	38,0	36,6	32,0

Извор: Статистика тржишта осигурања у БиХ, Републички завод за статистику РС, SwissRe

Учешће премије у БДП било је на приближно истом нивоу као у осталим земљама из окружења са сличним нивоом развоја тржишта осигурања. Премија по становнику и учешће премије животних осигурања у укупној премији је ниско, кроз читав посматрани период.

2.1.3. Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске

У наредној табели дат је преглед укупно обрачунате премије на тржишту осигурања у Републици Српској³, за 2018, 2019. и 2020. годину.

Табела 6: Премија осигурања обрачуната на тржишту РС

Р.Б.	Субјекти на тржишту РС	Обрачуната премија на тржишту Републике Српске						Индекс 2020/19
		2018.		2019.		2020.		
		Износ	%	Износ	%	Износ	%	
1.	ДРУШТВА ИЗ РС	173.808.910	76,9	183.064.663	77,4	181.422.362	76,1	99,1
1.1.	Неживотна осигурања	153.902.365	68,1	159.762.974	67,5	157.116.037	65,9	98,3
1.2.	Животна осигурања	19.906.545	8,8	23.301.689	9,9	24.306.325	10,2	104,3
2.	ФИЛИЈАЛЕ ДРУШТАВА ИЗ ФБиХ	52.290.663	23,1	53.572.212	22,6	56.872.581	23,9	106,2
2.1.	Неживотна осигурања	34.404.235	15,2	33.437.624	14,1	35.542.125	14,9	106,3
2.2.	Животна осигурања	17.886.428	7,9	20.134.588	8,5	21.330.456	9,0	105,9
УКУПНО		226.099.573	100,0	236.636.875	100,0	238.294.943	100,0	100,7

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

² У периоду израде овог извјештаја није била доступна компаративна статистика за 2020. годину.

³ Укупно обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске је обрачуната на начин да је укупна премија коју су обрачунала друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској, умањена за премију коју су та друштва обрачунала у ФБиХ и увећана за премију коју су филијале друштва за осигурање са сједиштем у ФБиХ обрачунала у Републици Српској.

Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске, у периоду 01.01. до 31.12.2020. године, износила је 238.294.943 КМ и била је већа, у односу на исти период претходне године, за 1.658.068 КМ или 0,7%. Обрачуната премија филијала друштава за осигурање из ФБиХ већа је за 6,2%, док је обрачуната премија друштава за осигурање из Републике Српске мања за 0,9%. Филијале друштава за осигурање из ФБиХ оствариле су раст обрачунате премије и животних и неживотних осигурања.

У сљедећој табели је представљена структура обрачунате премије на тржишту осигурања у Републици Српској, према врстама осигурања, за 2018, 2019. и 2020. годину.

Табела 7: Обрачуната премија на тржишту осигурања у РС, према врстама осигурања

Врста осигурања	2018.		2019.		2020.		Индекс 2020/19
	Износ	%	Износ	%	Износ	%	
Осигурање незгоде	17.064.906	7,5	18.035.956	7,6	13.822.492	5,8	76,6
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	16.002.649	7,1	18.268.828	7,7	18.361.681	7,7	100,5
Осигурање имовине од пожара и природних сила	7.956.702	3,5	8.638.276	3,7	8.340.874	3,5	96,6
Осигурање осталих штета на имовини	9.287.776	4,1	9.561.528	4,0	9.609.346	4,0	100,5
Осигурање од одговорности за моторна возила	131.827.203	58,3	131.650.038	55,6	135.408.942	56,8	102,9
Остало	6.167.364	2,7	7.045.972	3,0	7.114.827	3,0	101,0
Укупно неживотна осигурања	188.306.600	83,3	193.200.598	81,6	192.658.162	80,8	99,7
Животно осигурање	37.792.973	16,7	43.436.277	18,4	45.636.781	19,2	105,1
Укупно	226.099.573	100,0	236.636.875	100,0	238.294.943	100,0	100,7

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Од обрачунате премије на тржишту осигурања Републике Српске у 2020. години, на премију неживотних осигурања односило се 192.658.162 КМ или 80,8%, док је обрачуната премија животних осигурања износила 45.636.781 КМ или 19,2%. У односу на претходну годину, обрачуната премија неживотних осигурања је мања за 0,3%, а премија животних осигурања се повећала за 5,1%.

2.1.4. Тржишна структура и концентрација

Учешће друштава за осигурање са сједиштем Републици Српској и филијала друштава за осигурање из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске приказано је у наредној табели.

Табела 8: Учешће друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ на тржишту Републике Српске

Р.Б.	Учешће друштава за осигурање из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске			
	Друштво за осигурање из РС / Филијале друштава из ФБиХ	2018.	2019.	2020.
1.	Атос осигурање а.д.	7,4%	5,1%	-
2.	Д.Д. Брчко гас осигурање	4,7%	4,5%	4,8%
3.	Граве осигурање а.д.	7,7%	8,9%	13,8%
4.	Дрина осигурање а.д.	9,2%	8,7%	8,5%

Р.Б.	Учешће друштава за осигурање из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске			
	Друштво за осигурање из РС / Филијале друштава из ФБиХ	2018.	2019.	2020.
5.	Дунав осигурање а.д.	7,8%	7,5%	7,0%
6.	Еурос осигурање а.д.	3,9%	3,7%	4,0%
7.	Wiener осигурање а.д.	8,0%	8,2%	7,0%
8.	Крајина осигурање а.д.	1,2%	1,9%	1,8%
9.	Микрофин осигурање а.д.	3,4%	3,2%	3,2%
10.	Нешковић осигурање а.д.	7,2%	7,2%	6,8%
11.	Осигурање Аура а.д.	5,4%	6,1%	6,5%
12.	Osiguranje Garant a.d.	4,1%	4,5%	4,6%
13.	Премиум осигурање а.д.	0,3%	1,6%	2,0%
14.	САС-СуперП осигурање а.д.	1,7%	1,6%	1,5%
15.	Триглав осигурање а.д.	4,8%	4,7%	4,7%
16.	Аса осигурање д.д.	2,4%	2,6%	3,1%
17.	Adriatic osiguranje d.d.	2,8%	2,6%	2,8%
18.	Camelija osiguranje d.d.	0,3%	0,2%	0,3%
19.	Central osiguranje d.d.	1,3%	1,3%	1,4%
20.	Croatia osiguranje d.d.	1,2%	1,0%	0,6%
21.	Grawe osiguranje d.d.	0,0%	0,0%	-
22.	Euroherc osiguranje d.d.	3,4%	3,2%	3,2%
23.	SARAJEVO osiguranje d.d.	1,5%	1,1%	1,4%
24.	Vienna osiguranje d.d.	3,7%	3,8%	3,8%
25.	Осигурање "VGT" д.д.	0,0%	-	-
26.	UNIQA osiguranje d.d.	5,9%	6,0%	5,9%
27.	Триглав осигурање д.д.	0,5%	0,8%	1,4%
	УКУПНО	100,0%	100,0%	100,0%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

У сљедећем прегледу дат је степен концентрације тржишта осигурања у Републици Српској, по реег групама, из којег се види да није било значајнијих промјена броја друштава за осигурање по реег групама, те да ни једно друштво за осигурање није остварило учешће у укупно обрачунатој премији веће од 15%.

Табела 9: Учешће друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ у укупно обрачунатој премији на тржишту Републике Српске, према реег групама

Учешће	Учешће друштава за осигурање из Републике Српске и филијала друштава из ФБиХ у укупној премији на тржишту Републике Српске према реег групама					
	2018.		2019.		2020.	
	Укупно учешће	Број друштава за осигурање	Укупно учешће	Број друштава за осигурање	Укупно учешће	Број друштава за осигурање
до 5%	41,3%	19	42,4%	18	44,6%	17
5-10%	58,7%	8	57,6%	8	41,6%	6
10-15%	0,0%	0	0,0%	0	13,8%	1
преко 15%	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Herfindahl Hirschman-ов индекс представља, такође, мјеру концентрације тржишта и израчунава се као збир квадрата појединачног учешћа сваког друштва за осигурање у односу на остварену премију. Овај индекс узима у обзир релативну величину и расподјелу друштава на тржишту, те уколико је тржиште монополистичко, постоји и

већа тржишна концентрација, односно мања конкуренција. Индекс се повећава уколико се смањује број друштава учесника на тржишту, а у исто вријеме разлика у величини међу њима је све већа. Уколико би постојало само једно друштво које се бави осигурањем, индекс би износио 10.000 (учешће на тржишту 100%, односно индекс је $100 \cdot 100 = 10.000$). У супротном случају, уколико би било много друштава са сразмјерно ниским учешћем, око 0%, индекс би био близу 0, што би указивало да на тржишту постоји савршена конкуренција. Ако је Herfindahl Hirschman-ов индекс између 1.000 и 1.800 сматра се да на тржишту постоји умјерена концентрација. С обзиром да је Herfindahl Hirschman-ов индекс у 2020. години износио 634 поена, може се закључити да је на тржишту осигурања Републике Српске постојала прилично јака конкуренција.

2.1.5. Обрачуната премија по друштвима за осигурање

2.1.5.1. Обрачуната премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској

Укупно обрачуната премија, у периоду 01.01. до 31.12.2020. године, друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, укључујући и премију коју су ова друштва за осигурање обрачунала на тржишту осигурања ФБиХ, износила је 226.770.734 КМ (од чега 181.422.362 КМ у Републици Српској, а 45.348.372 КМ у ФБиХ). У односу на исти период претходне године, обрачуната премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској била је мања за 3.988.552 КМ или 1,7%.

У наредној табели приказана је обрачуната премија по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској, за 2018, 2019 и 2020. годину.

Табела 10: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС

(у КМ)

Р.Б.	НАЗИВ ДРУШТВА У РС	Обрачуната премија						Индекс 2020/19
		2018.		2019.		2020.		
		Износ	%	Износ	%	Износ	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Атос осигурање а.д.	21.750.916	10,1	15.362.956	6,7			
2.	Д.Д. Брчко гас осигурање	15.980.279	7,4	15.811.621	6,9	16.578.043	7,3	104,8
3.	Граве осигурање а.д.	16.463	0,0	20.014	0,0	9.959.302	4,4	49.761,5 ⁴
4.	Дрина осигурање а.д.	23.758.289	11,1	23.448.281	10,2	23.045.841	10,2	98,3
5.	Дунав осигурање а.д.	22.947.124	10,7	23.227.107	10,1	23.617.908	10,4	101,7
6.	Еурос осигурање а.д.	8.882.163	4,1	10.583.654	4,6	11.135.097	4,9	105,2
7.	Wiener осигурање а.д.	27.063.163	12,6	28.444.301	12,3	25.652.585	11,3	90,2
8.	Крајина осигурање а.д.	2.653.756	1,2	4.463.153	1,9	4.401.240	1,9	98,6
9.	Микрофин осигурање а.д.	10.605.891	4,9	11.289.298	4,9	11.645.609	5,1	103,2
10.	Нешковић осигурање а.д.	16.354.978	7,6	16.937.270	7,3	16.235.462	7,2	95,9
11.	Осигурање Аура а.д.	18.427.466	8,6	23.481.473	10,2	24.230.036	10,7	103,2
12.	Осигурање Гарант д.д.	9.339.660	4,3	10.619.160	4,6	11.225.944	5,0	105,7
13.	Премиум осигурање а.д.	842.688	0,4	7.345.465	3,2	8.768.640	3,9	119,4
14.	САС-СуперII осигурање а.д.	3.764.886	1,8	3.860.700	1,7	3.487.593	1,5	90,3
15.	Триглав осигурање а.д.	10.836.760	5,0	11.185.084	4,8	11.153.030	4,9	99,7
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		193.224.482	89,9	206.079.537	89,3	201.136.330	88,7	97,6

⁴ Исказано повећање премије Граве осигурање а.д. Бања Лука, произилази из околности да је ово друштво почетком 2020. године извршило припајање Атос осигурања а.д. Бијељина, те је у извјештајном периоду уз осигурање незгоде обављало послове осигурања и у другим врстама неживотних осигурања (које у претходним извјештајним периодима није обављало).

Р.Б.	НАЗИВ ДРУШТВА У РС	Обрачуната премија						Индекс 2020/19
		2018.		2019.		2020.		
		Износ	%	Износ	%	Износ	%	
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Grawe осигурање а.д.	17.476.605	8,1	21.133.698	9,2	23.021.827	10,1	108,9
2.	Дунав осигурање а.д.	711.606	0,3	661.638	0,3	- ⁵	-	-
3.	Wiener осигурање а.д.	3.576.695	1,7	2.884.412	1,2	2.612.577	1,2	90,6 ⁶
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		21.764.906	10,1	24.679.749	10,7	25.634.404	11,3	103,9
УКУПНА ПРЕМИЈА		214.989.388	100,0	230.759.286	100,0	226.770.734	100,0	98,3

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Графикон 1: Укупно обрачуната премија по друштвима за осигурање из РС

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У наредној табели дат је преглед премије по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунате у ФБиХ, за 2018, 2019. и 2020. годину.

Табела 11: Обрачуната премија друштава за осигурање из РС у ФБиХ

(у КМ)

Р.Б.	НАЗИВ ДРУШТВА	Обрачуната премија						ИНДЕКС 2020/19
		2018.		2019.		2020.		
		Износ	%	Износ	%	Износ	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Атос осигурање а.д.	4.958.321	12,0	3.236.858	6,8			
2.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	5.281.631	12,8	5.169.539	10,8	5.256.912	11,6	101,7
3.	Дрина осигурање а.д.	3.063.822	7,4	2.941.914	6,2	2.825.929	6,2	96,1
4.	Дунав осигурање а.д.	6.022.325	14,6	6.178.151	13,0	6.850.417	15,1	110,9
5.	Wiener осигурање а.д.	10.655.008	25,9	10.577.543	22,2	10.327.928	22,8	97,6
6.	Микрофин осигурање а.д.	2.997.047	7,3	3.714.252	7,8	3.958.064	8,7	106,6
7.	Осигурање Аура а.д.	6.214.013	15,1	9.113.171	19,1	8.799.719	19,4	96,6
8.	Премиум осигурање а.д.	129.950	0,3	3.604.013	7,6	4.035.316	8,9	112,0
9.	Еурос осигурање а.д.			1.781.121	3,7	1.674.038	3,7	94,0
10.	Осигурање Гарант д.д.					291.971	0,6	
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		39.322.117	95,5	46.316.563	97,1	44.020.293	97,1	95,0

⁵ У извјештајном периоду извршен је пренос цјелокупног потрфеља животног осигурања Дунав осигурања а.д. Бања Лука на Grawe осигурање а.д. Бања Лука, уз сагласност Агенције, те је након одлуке Дунав осигурања а.д. Бања Лука о престанку обављања дјелатности осигурања у врстама животног осигурања, Агенција донијела одлуку о престанку дозволе за рад у животног осигурању.

⁶ Премија је смањена због околности које су у вези са престанцима трајања уговора о животног осигурању, те одлуком Wiener осигурање а.д. Бања Лука из 2018. године да престане закључивати нове уговоре о животног осигурању.

Р.Б.	НАЗИВ ДРУШТВА	Обрачуната премија						ИНДЕКС 2020/19
		2018.		2019.		2020.		
		Износ	%	Износ	%	Износ	%	
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Wiener осигурање а.д.	1.858.361	4,5	1.378.060	2,9	1.328.079	2,9	96,4
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		1.858.361	4,5	1.378.060	2,9	1.328.079	2,9	96,4
УКУПНА ПРЕМИЈА		41.180.478	100,0	47.694.623	100,0	45.348.372	100,0	95,1

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала су премију у ФБиХ у износу од 45.348.372 КМ, која је, у односу на претходну годину, била мања за 4,9% и учествовала у укупној премији друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској са 20%. У структури ове премије доминирала је премија неживотних осигурања са 97,1%.

Структура портфеља

У наредној табели је представљена структура укупно обрачунате премије друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, према врстама осигурања, за 2018, 2019. и 2020. годину, с тим да се категорија „остало“ односи на 13 група неживотних осигурања, које у укупној премији појединачно учествују око једног процента.

Табела 12: Укупно обрачуната премија друштава за осигурање из РС, према врстама осигурања

Врста осигурања	2018.		2019.		2020.		Индекс 2020/19
	Износ	%	Износ	%	Износ	%	
Осигурање незгоде	15.477.438	7,2	17.487.666	7,6	13.563.651	6,0	77,6
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	12.418.952	5,8	14.770.941	6,4	14.568.057	6,4	98,6
Осигурање имовине од пожара и природних сила	6.823.476	3,2	7.840.855	3,4	7.599.229	3,4	96,9
Осигурање осталих штета на имовини	11.484.398	5,3	11.650.158	5,0	11.320.847	5,0	97,2
Осигурање од одговорности за м/в	140.755.050	65,5	147.222.737	63,8	147.028.120	64,8	99,9
Остало	6.265.168	2,9	7.107.180	3,1	7.056.426	3,1	99,3
Укупно неживотна осигурања	193.224.482	89,9	206.079.537	89,3	201.136.330	88,7	97,6
Животно осигурање	21.764.906	10,1	24.679.749	10,7	25.634.404	11,3	103,9
Укупно	214.989.388	100,0	230.759.286	100,0	226.770.734	100,0	98,3

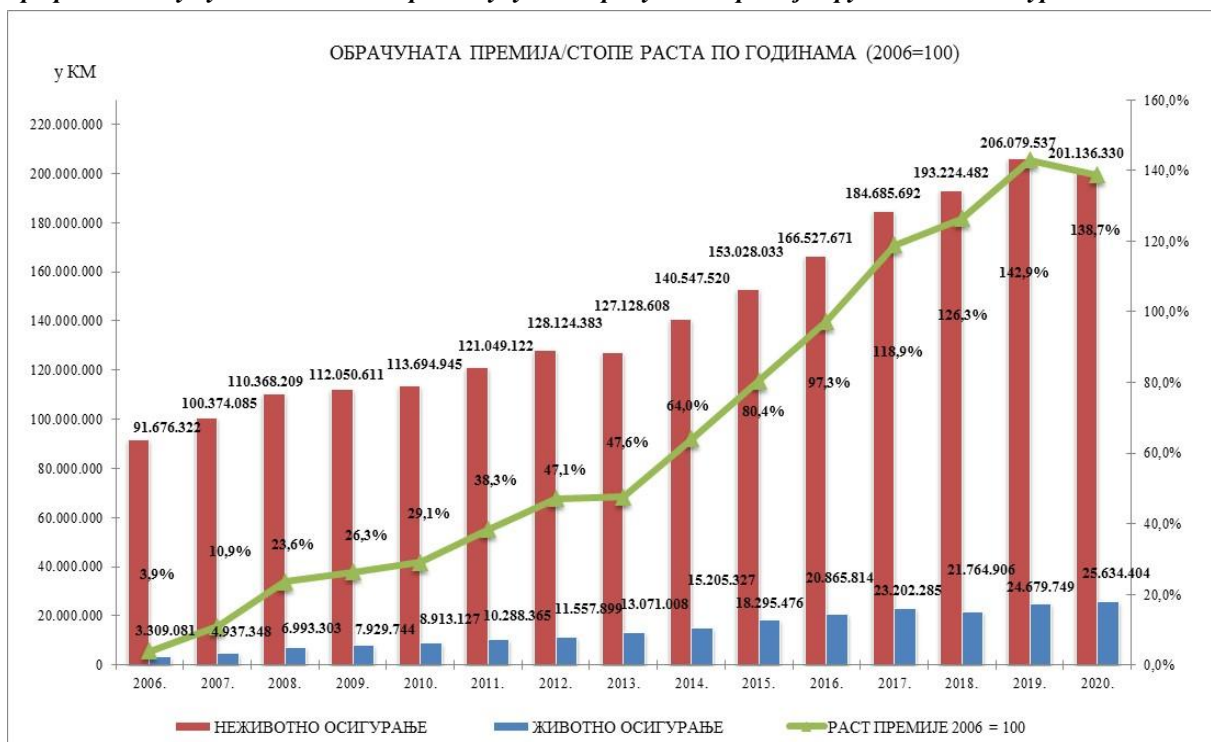
Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Од укупно обрачунате премије, у 2020. години, на премију неживотних осигурања односило се 201.136.330 КМ или 88,7%, док је обрачуната премија животних осигурања износила 25.634.404 КМ или 11,3%. У односу на претходну годину, обрачуната премија неживотних осигурања је мања је за 2,4%, док је обрачуната премија животних осигурања већа за 3,9%. У укупно обрачунатој премији осигурања од одговорности за моторна возила, најзначајније учешће је имала премија обавезног осигурања од аутоодговорности са 99,5%. Учешће премије обавезног осигурања од аутоодговорности, у укупно обрачунатој премији осигурања друштава за осигурање са

сједиштем у Републици Српској, било је 64,5%, односно у укупно обрачунатој премији неживотних осигурања 72,7%, и није значајније промијењено у односу на претходну годину.

У наставку се даје низ графичких илустрација обрачунате премије друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 2: Кумулативна стопа раста укупно обрачунате премије друштава за осигурање из РС

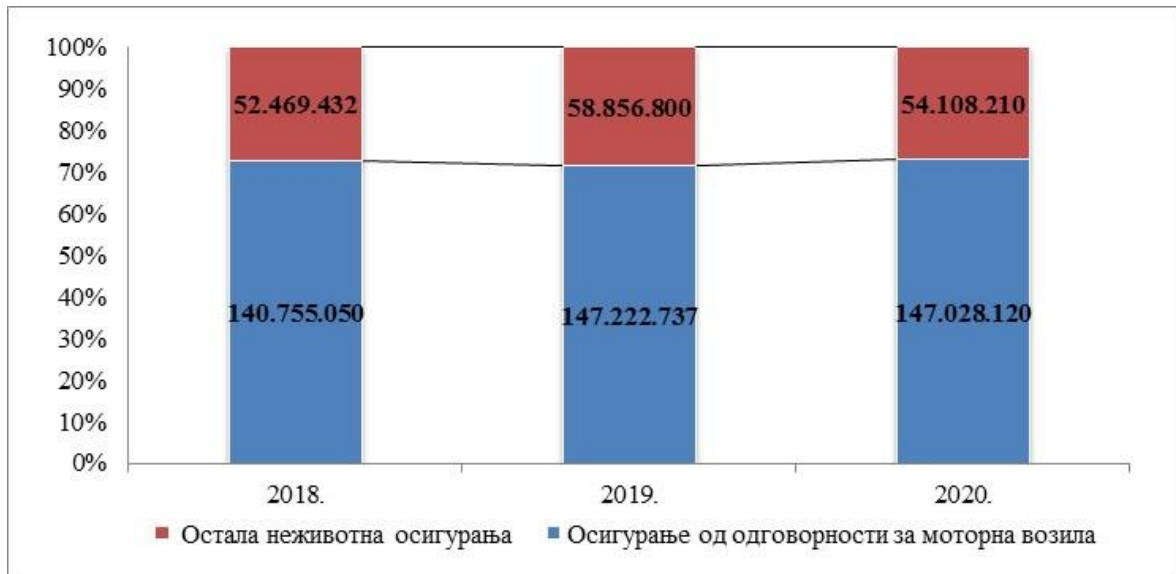
Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Графикон 3: Укупно обрачуната премија друштава за осигурање из РС, према врстама осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Графикон 4: Укупно обрачуната премија неживотних осигурања друштава за осигурање из РС

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

2.1.5.2. Обрачуната премија филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ

У укупно обрачунатој премији, на тржишту осигурања Републике Српске, филијале друштава за осигурање из ФБиХ учествовале су са 23,9%, односно у износу од 56.872.581 КМ.

У наредној табели приказан је преглед обрачунате премије, на тржишту осигурања у Републици Српској, по филијалама друштава из ФБиХ за 2018, 2019. и 2020. годину.

Табела 13: Обрачуната премија по филијалама друштава за осигурање из ФБиХ

(у КМ)

Р.Б.	Филијале друштава за осигурање из ФБиХ које послују у РС	Обрачуната премија						Индекс 2020/19
		2018.		2019.		2020.		
		Износ	%	Износ	%	Износ	%	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Аса осигурање д.д.	5.506.477	10,5	6.218.154	11,6	7.465.924	13,1	120,1
2.	Adriatic osiguranje d.d.	6.344.290	12,1	6.088.985	11,4	6.491.652	11,4	106,6
3.	Camelija osiguranje d.d.	760.119	1,5	553.292	1,0	627.779	1,1	113,5
4.	Central osiguranje d.d.	2.901.528	5,5	3.139.867	5,9	3.257.209	5,7	103,7
5.	Croatia osiguranje d.d.	2.593.424	5,0	2.134.666	4,0	1.413.343	2,5	66,2
6.	Grawe осигурање д.д.	68.992	0,1	19.184	0,0	-	-	-
7.	Euroherc osiguranje d.d.	7.601.818	14,5	7.541.535	14,1	7.669.724	13,5	101,7
8.	SARAJEVO osiguranje	3.357.765	6,4	2.669.421	5,0	3.291.904	5,8	123,3
9.	Vienna osiguranje d.d.	208.780	0,4	189.083	0,4	152.432	0,3	80,6
10.	Осигурање "VGT" д.д.	69.420	0,1	-	-	-	-	-
11.	UNIQA osiguranje д.д.	4.991.623	9,5	4.883.437	9,1	5.172.159	9,1	105,9
	УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	34.404.235	65,8	33.437.624	62,4	35.542.125	62,5	106,3
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА								
1.	Adriatic osiguranje d.d.	85.227	0,2	70.383	0,1	117.555	0,2	167,0
2.	Croatia osiguranje d.d.	139.633	0,3	156.268	0,3	120.961	0,2	77,4
3.	Vienna osiguranje d.d.	8.050.420	15,4	8.801.602	16,4	8.861.762	15,6	100,7
4.	UNIQA osiguranje д.д.	8.437.376	16,1	9.285.091	17,3	8.780.429	15,4	94,6
5.	Триглав осигурање д.д.	1.173.771	2,2	1.821.244	3,4	3.449.749	6,1	189,4
	УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	17.886.428	34,2	20.134.588	37,6	21.330.456	37,5	105,9
	УКУПНА ПРЕМИЈА	52.290.663	100,0	53.572.212	100,0	56.872.581	100,0	106,2

Извор: Извјештаји филијала друштава из ФБиХ

У структури премије филијала друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ, која је у 2020. години обрачуната на тржишту осигурања Републике Српске, неживотна осигурања су учествовала са 62,5%, а животна осигурања са 37,5%. Премија неживотних осигурања коју су филијале друштава за осигурање са сједиштем у ФБиХ обрачунале у Републици Српској је већа за 6,3%, док је премија животних осигурања повећана за 5,9%, посматрано у односу на 2019. годину.

2.1.6. Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању

2.1.6.1. Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту осигурања у Републици Српској

У наредној табели даје се преглед премије обрачунате путем заступника и брокера у осигурању, на тржишту осигурања у Републици Српској, за 2019. и 2020. годину.

Табела 14: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске

		(у КМ)							
Р.Б.	Субјекти на тржишту	2019.				2020.			
		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурању		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
		Износ	Учешће у укупно обрачунатој премији	Износ	Учешће у укупно обрачунатој премији	Износ	Учешће у укупно обрачунатој премији	Износ	Учешће у укупно обрачунатој премији
1.	ДРУШТАВА ЗА ОСИГУРАЊЕ ИЗ РС	37.333.507	20,4%	6.363.013	3,5%	38.033.917	21,0%	6.957.066	3,8%
1.1.	Неживотна осигурања	17.207.285	10,8%	6.269.461	3,9%	16.561.098	10,5%	6.852.316	4,4%
1.2.	Животна осигурања	20.126.222	86,4%	93.552	0,4%	21.472.819	88,3%	104.750	0,4%
2.	ФИЛИЈАЛЕ ДРУШТАВА ИЗ ФБиХ	20.243.360	37,8%	572.991	1,1%	19.671.048	34,6%	716.695	1,3%
2.1.	Неживотна осигурања	6.022.085	18,0%	562.130	1,7%	4.215.476	11,9%	706.158	2,0%
2.2.	Животна осигурања	14.221.275	70,6%	10.861	0,1%	15.455.572	72,5%	10.537	0,0%
	УКУПНО	57.576.867	24,3%	6.936.004	2,9%	57.704.965	24,2%	7.673.761	3,2%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Премија на тржишту осигурања Републике Српске у 2020. години, обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, износила је 65.378.726 КМ или 27,4% укупно обрачунате премије и већа је за 1,3%, у односу на претходну годину.

Путем заступника у осигурању обрачуната је премија у износу од 57.704.965 КМ, односно 24,2% укупне премије, док је путем брокера у осигурању обрачунато 7.673.761 КМ или 3,2% укупне премије.

Премија неживотних осигурања обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, износила је 28.335.048 КМ или 14,7% премије неживотних осигурања и мања је за 5,7%. Путем заступника и брокера у осигурању, обрачунато је 37.043.678 КМ или 81,2% премије животних осигурања, а што представља повећање обрачунате премије животних осигурања путем ових канала продаје за 7,5%.

У наредној табели дат је преглед премије обрачунате путем заступника и брокера у осигурању у Републици Српској, по врстама осигурања, за 2019. и 2020. године.

Табела 15: Премија обрачуната путем заступника и брокера у осигурању на тржишту Републике Српске, по врстама осигурања

(у КМ)

Врсте осигурања	2019.				2020.			
	Обрачуната премија путем заступника у осигурање		Обрачуната премија путем брокера у осигурању		Обрачуната премија путем заступника у осигурање		Обрачуната премија путем брокера у осигурању	
	Износ	Учешће у укупно обрачунатој премији	Износ	Учешће у укупно обрачунатој премији	Износ	Учешће у укупно обрачунатој премији	Износ	Учешће у укупно обрачунатој премији
Осигурање незгоде	5.565.533	30,9%	3.874.052	21,5%	1.686.773	12,2%	3.412.876	24,7%
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	1.912.827	10,5%	600.914	3,3%	1.894.902	10,3%	550.090	3,0%
Осигурање имовине од пожара и природних сила	618.175	7,2%	864.139	10,0%	599.605	7,2%	922.218	11,1%
Осигурање осталих штета на имовини	657.647	6,9%	374.903	3,9%	794.084	8,3%	938.017	9,8%
Осигурање од одговорности за моторна возила	13.351.180	10,1%	103.310	0,1%	14.660.429	10,8%	113.983	0,1%
Остало	1.124.007	16,0%	1.014.273	14,4%	1.140.781	16,0%	1.621.290	22,8%
Укупно неживотна осигурања	23.229.370	12,0%	6.831.591	3,5%	20.776.574	10,8%	7.558.474	3,9%
Укупно животна осигурања	34.347.497	79,1%	104.413	0,2%	36.928.391	80,9%	115.287	0,3%
УКУПНО	57.576.867	24,3%	6.936.004	2,9%	57.704.965	24,2%	7.673.761	3,2%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС и филијала друштава из ФБиХ

Највеће учешће премије обрачунате путем заступника (у укупно обрачунатој премији) остварено је у врстама животних осигурања, а највеће учешће премије обрачунате путем брокера у осигурању (у укупно обрачунатој премији) у врсти осигурања незгоде. Премија осигурања од одговорности за моторна возила, обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, учествовала је са 10,9% у укупно обрачунатој премији ове врсте осигурања.

2.1.6.2. Премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачуната путем заступника и брокера у осигурању⁷

У наредној табели даје се преглед премије друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, обрачунате путем заступника и брокера у осигурању, по врстама осигурања за 2019. и 2020. године.

⁷ Премија коју су друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала путем заступника и брокера у осигурању укључује премију осигурања обрачунату на тржишту осигурања Републике Српске и ФБиХ

Табела 16: Премија друштава за осигурање обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, по врстама осигурања

(у КМ)

Врста осигурања	2019.				2020.			
	Обрачуната премија путем заступника		Обрачуната премија путем брокера		Обрачуната премија путем заступника		Обрачуната премија путем брокера	
	Износ	Учешће у укупно обрачунатој премији	Износ	Учешће у укупно обрачунатој премији	Износ	Учешће у укупно обрачунатој премији	Износ	Учешће у укупно обрачунатој премији
Осигурање незгоде	5.629.146	32,2%	3.883.909	22,2%	2.101.035	15,5%	3.401.098	25,1%
Осигурање возила која се крећу по копно осим шинских возила	1.735.809	11,8%	618.554	4,2%	1.936.629	13,3%	615.560	4,2%
Осигурање имовине од пожара и природних сила	781.685	10,0%	952.020	12,1%	832.711	11,0%	1.187.859	15,6%
Осигурање осталих штета на имовини	496.477	4,3%	684.551	5,9%	624.964	5,5%	1.235.585	10,9%
Осигурање од одговорности за моторна возила	19.932.352	13,5%	141.144	0,1%	20.808.567	14,2%	226.389	0,2%
Остало	1.146.468	16,1%	1.283.834	18,1%	1.063.699	15,1%	2.040.911	28,9%
Укупно неживотна осигурања	29.721.937	14,4%	7.564.012	3,7%	27.367.605	13,6%	8.707.402	4,3%
Укупно животна осигурања	20.488.701	83,0%	93.552	0,4%	21.816.499	85,1%	104.750	0,4%
УКУПНО	50.210.638	21,8%	7.657.564	3,3%	49.184.104	21,7%	8.812.152	3,9%

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Премија коју су друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала путем заступника и брокера у осигурању, у 2020. години, износила је 57.996.256 КМ или 25,6% укупно обрачунате премије. У односу на претходну годину, премија обрачуната путем ових канала продаје била је већа за 128.054 КМ или 0,2%.

Друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској су, путем заступника у осигурању, обрачунала премију у износу од 49.184.104 КМ или 21,7% укупне премије, док су путем брокера у осигурању обрачунала премију у износу од 8.812.152 КМ или 3,9% укупне премије.

Премија неживотних осигурања коју су друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обрачунала путем заступника и брокера у осигурању, износила је 36.075.007 КМ (17,9% од укупно обрачунате премије неживотних осигурања) и мања је за 3,2%. Путем заступника и брокера у осигурању је обрачунато 21.921.249 КМ или 85,5% премије животних осигурања, а што представља повећање обрачунате премије животних осигурања путем ових канала продаје за 6,5%.

Највеће учешће обрачунате премије путем заступника (у укупно обрачунатој премији) забиљежено је у врстама животних осигурања, а највеће учешће обрачунате премије путем брокера у осигурању (у укупно обрачунатој премији), забиљежено је у врсти осигурања од незгоде.

Премија осигурања од одговорности за моторна возила, обрачуната путем заступника и брокера у осигурању, учествовала је са 14,4% у укупно обрачунатој премији ове врсте осигурања.

2.2. Билансна структура

На основу достављених ревидираних финансијских извјештаја друштава за осигурање за 2020. годину, у овом поглављу се даје упоредни приказ и анализа основних билансних позиција за 2019. и 2020. годину.

2.2.1. Биланс стања

Вриједност пословне активе и пасиве друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, са стањем на дан 31.12.2020. године, износила је 529.893.943 КМ и у односу на стање на дан 31.12.2019. године била је већа за 4,5%.

Скраћена шема активе збирног биланса стања друштава за осигурање за 2019. и 2020. годину, дата је у следећој табели.

Табела 17: Актива – укупно за сва друштва за осигурање из РС

А К Т И В А	31.12.2019.		31.12.2020.		Индекс 2020/19
	Износ	Удио	Износ	Удио	
А. СТАЛНА ИМОВИНА(I+II+III+IV)	376.582.601	74,3%	402.496.069	76,0%	106,9
I - Нематеријална средства	1.009.550	0,2%	1.144.534	0,2%	113,4
II - Некретнине, инвестиционе некретнине, постројења, опрема и остала основна средства (1+2+3)	114.385.260	22,6%	119.925.500	22,6%	104,8
1. Земљиште, грађевински објекти, постројења и опрема	42.909.396	8,5%	42.632.847	8,0%	99,4
2. Инвестиционе некретнине	65.897.705	13,0%	70.931.500	13,4%	107,6
3. Остала основна средства	5.578.159	1,1%	6.361.153	1,2%	114,0
III - Дугорочни финансијски пласмани (1+2)	261.130.950	51,5%	281.426.035	53,1%	107,8
1. Учешће у капиталу зависних, придружених и осталих правних лица	4.422.212	0,9%	4.783.224	0,9%	108,2
2. Дугорочни финансијски пласмани матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима, дугорочни финансијски пласмани у земљи и иностранству, финансијска средства која се држе до рока доспијења, финансијска средства расположива за продају и остали дугорочни финансијски пласмани	256.708.738	50,6%	276.642.811	52,2%	107,8
IV - Одложена пореска средства	56.841	0,0%			
Б. ТЕКУЋА ИМОВИНА (I+II+III+IV)	130.385.087	25,7%	127.397.874	24,0%	97,7
I - Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намијењена продаји	1.506.154	0,3%	2.140.928	0,4%	142,1
II - Краткорочна потраживања, пласмани и готовина	96.043.492	18,9%	90.332.946	17,0%	94,1
1. Потраживања по основу премије, учешћа у накнади штета и остали купци	13.333.526	2,6%	13.519.939	2,6%	101,4
2. Потраживања из специфичних послова и друга потраживања	8.569.603	1,7%	10.046.317	1,9%	117,2
3. Краткорочни финансијски пласмани	38.498.288	7,6%	39.294.554	7,4%	102,1
4. Готовина	35.642.075	7,0%	27.472.136	5,2%	77,1
III - Активна временска разграничења	32.580.365	6,4%	34.842.218	6,6%	106,9
IV - Одложена пореска средства	255.076	0,1%	81.782	0,0%	32,1
ПОСЛОВНА АКТИВА (А+Б)	506.967.688	100,0%	529.893.943	100,0%	104,5
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	4.729.089		12.129.862		256,5
УКУПНА АКТИВА	511.696.777		542.023.805		105,9

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из РС

У наредном графичком приказу представљена је структура пословне активе за 2019. и 2020. годину.

Графикон 5: Структура пословне aktive друштава за осигурање из РС

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из РС

У структури пословне active, са стањем на дан 31.12.2020. године, стална имовина је учествовала са 76,0%, а текућа имовина са 24,0%.

У односу на стање на дан 31.12.2019. године, стална имовина је повећана за 6,9%, у оквиру које су повећани износи на позицијама нематеријална средства за 13,4%, некретнине, инвестиционе некретнине, постројења, опрема и остала основна средства за 4,8% и дугорочни финансијски пласмани за 7,8%. Повећање на позицији нематеријална средства за 13,4% нема материјалну значајност, јер је учешће износа исказаног на овој позицији тек 0,2% пословне active. На раст износа исказаног на позицији некретнине, инвестиционе некретнине, постројења, опрема и остала основна средства утицало је повећање износа на ставкама инвестиционе некретнине и остала основна средства. Пораст износа инвестиционих некретнина био је номинално значајнији код три друштва за осигурање, а односи се на улагања у пословне просторе, те на пренос износа, исказаног у претходном извјештајном периоду, са ставке инвестиционе некретнине у припреми. Повећање износа улагања на туђим некретнинама једног друштва за осигурање које произилази из примјене односног стандарда финансијског извјештавања, утицало је на повећање износа осталих основних средстава. У оквиру позиције стална имовина, забиљежено је смањење исказаног износа на ставци земљиште, грађевински објекти, постројења и опрема (0,6%), а које нема материјалну значајност са становишта обављања дјелатности осигурања појединачних друштава за осигурање. У оквиру дугорочних финансијских пласмана повећано је учешће у капиталу зависних, придружених и осталих правних лица за 8,2% (улагања у микрокредитно друштво и друга повезана правна лица), те износ финансијских средстава расположивих за продају (обвезнице чији је емитент Република Српска) и износ дугорочних финансијских пласмана у земљи (орочени депозити).

Текућа имовина је смањена за 2,3%, у оквиру које је забиљежено смањење на позицијама краткорочна потраживања, пласмани и готовина за 5,9% и одложена пореска средства за 67,9%. Исказано смањење износа готовине је повезано са

повећањем износа дугорочних финансијских пласмана. Повећање износа потраживања по основу премије, учешћа у накнади штета и остали купци, износа потраживања из специфичних послова и других потраживања, те износа краткорочних финансијских пласмана произилази из промјена исказаних износа на односним ставкама код појединачних друштава за осигурање, а везано је за текуће пословање и улагања средстава. Смањење износа одложених пореских средстава нема материјалну значајност, јер је учешће износа исказаног на овој позицији у пословној активи било тек 0,02%. У оквиру текуће имовине повећање је забиљежено на позицијама залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намијењена продаји (42,1%) и активна временска разграничења (6,9%). Учешће износа исказаног на ставкама залиха, сталних средстава и средстава обустављеног пословања намијењених продаји, у износу пословне активе, је тек 0,4%, тако да повећање од 42,1% није имало материјалну значајност. Промјене износа на ставкама активних временских разграничења код појединачних друштава за осигурање резултирало је повећањем укупног износа активних временских разграничења, а везано је за реализацију појединачних политика реосигурања (промјене износа учешћа реосигуравача у резервама за штете и преносној премији), те за повећање износа разграничених трошкова прибаве.

Ванбилансна актива, односно пасива, повећана је за 2,56 пута на шта је значајнији утицај имало евидентирање потраживања од правних лица која су у стечају, те у мањем дијелу и повећање износа датих гаранција за обезбјеђење извршења обавеза трећих лица. Дио износа исказаног у оквиру ове позиције односи се на државну имовину (грађевинске објекте које користи друштво за осигурање Wiener osiguranje a.d) и на отписана потраживања једног друштва за осигурање.

Скраћена шема пасиве збирног биланса стања друштава за осигурање за 2019. и 2020. годину, дата је у сљедећој табели.

Табела 18: Пасива –укупно за сва друштва за осигурање из РС

(у КМ)

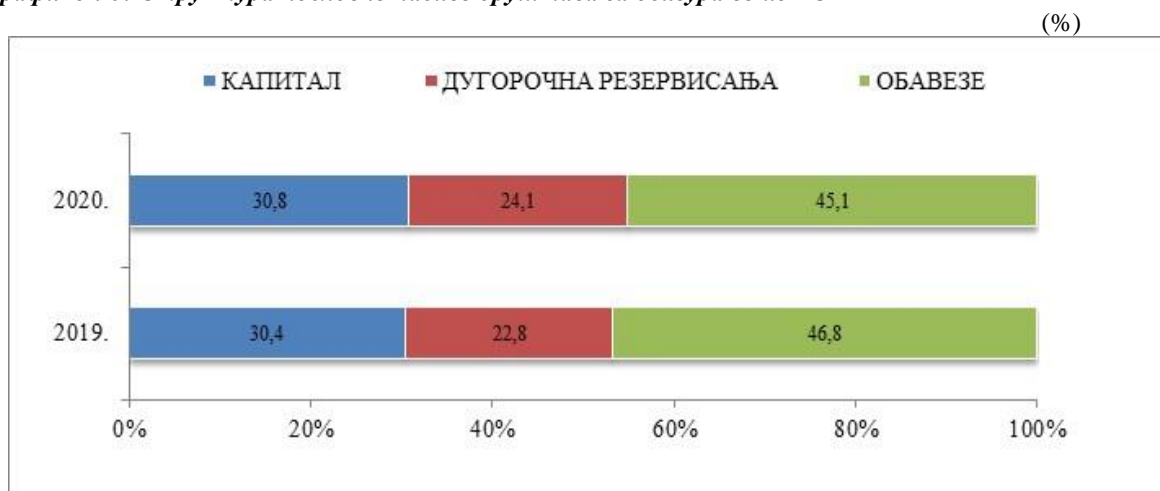
ПАСИВА	31.12.2019.		31.12.2020.		Индекс 2020/19
	Износ	Удио	Износ	Удио	
А. КАПИТАЛ	153.930.844	30,4%	163.035.640	30,8%	105,9
1. Основни капитал	103.655.891	20,4%	110.630.891	20,9%	106,7
2. Емисиона премија	5.838.218	1,2%	6.606.242	1,2%	113,2
3. Емисиони губитак	4.045.946	0,8%	4.035.080	0,8%	99,7
4. Резерве из добитка	5.884.248	1,2%	5.302.698	1,0%	90,1
5. Ревалоризационе резерве	3.659.077	0,7%	3.075.245	0,6%	84,0
6. Нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају	6.333.344	1,2%	4.908.229	0,9%	77,5
7. Нереализовани губици по основу финансијских средстава расположивих за продају	1.205.885	0,2%	1.377.854	0,3%	114,3
8. Нераспоређени добитак (9+10)	45.436.087	9,0%	46.692.755	8,8%	102,8
9. Нераспоређени добитак ранијих година	15.043.847	3,0%	15.518.030	2,9%	103,2
10. Нераспоређени добитак текуће године	30.392.240	6,0%	31.174.725	5,9%	102,6
11. Губитак до висине капитала (12+13)	11.624.190	2,3%	8.767.486	1,7%	75,4
12. Губитак ранијих година	6.865.833	1,4%	8.553.388	1,6%	124,6
13. Губитак текуће године	4.758.357	0,9%	214.098	0,0%	4,5
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	115.652.655	22,8%	127.814.022	24,1%	110,5

ПАСИВА	31.12.2019.		31.12.2020.		Индекс 2020/19
	Износ	Удио	Износ	Удио	
В. ОБАВЕЗЕ (1+2)	237.384.189	46,8%	239.044.281	45,1%	100,7
1. Дугорочне обавезе	4.091.192	0,8%	3.124.400	0,6%	76,4
2. Краткорочне обавезе и ПВР	233.292.997	46,0%	235.919.881	44,5%	101,1
2.1. Преносне премије ЖО	6.523.662	1,3%	6.941.651	1,3%	106,4
2.2. Преносне премије НЖО	118.832.112	23,4%	119.589.848	22,6%	100,6
2.3. Резервисане штете ЖО	1.075.927	0,2%	1.177.958	0,2%	109,5
2.4. Резервисане штете НЖО	76.062.118	15,0%	77.096.680	14,5%	101,4
2.5. Друга пасивна временска разграничења	4.714.813	0,9%	6.017.079	1,1%	127,6
2.6. Остале краткорочне обавезе	26.084.365	5,1%	25.096.665	4,7%	96,2
Г. ПОСЛОВНА ПАСИВА (А+Б+В)	506.967.688	100,0%	529.893.943	100,0%	104,5
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	4.729.089		12.129.862		256,5
Ђ. УКУПНА ПАСИВА	511.696.777		542.023.805		105,9

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из РС

У наредном графичком приказу представљена је структура пословне пасиве за 2019. и 2020. годину.

Графикон 6: Структура пословне пасиве друштава за осигурање из РС

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из РС

У структури пословне пасиве, са стањем на дан 31.12.2020. године, капитал је учествовао са 30,8%, дугорочна резервисања са 24,1% и обавезе са 45,1%, при чему су техничке резерве (преносне премије и резервисане штете) чиниле 85,7% укупних обавеза.

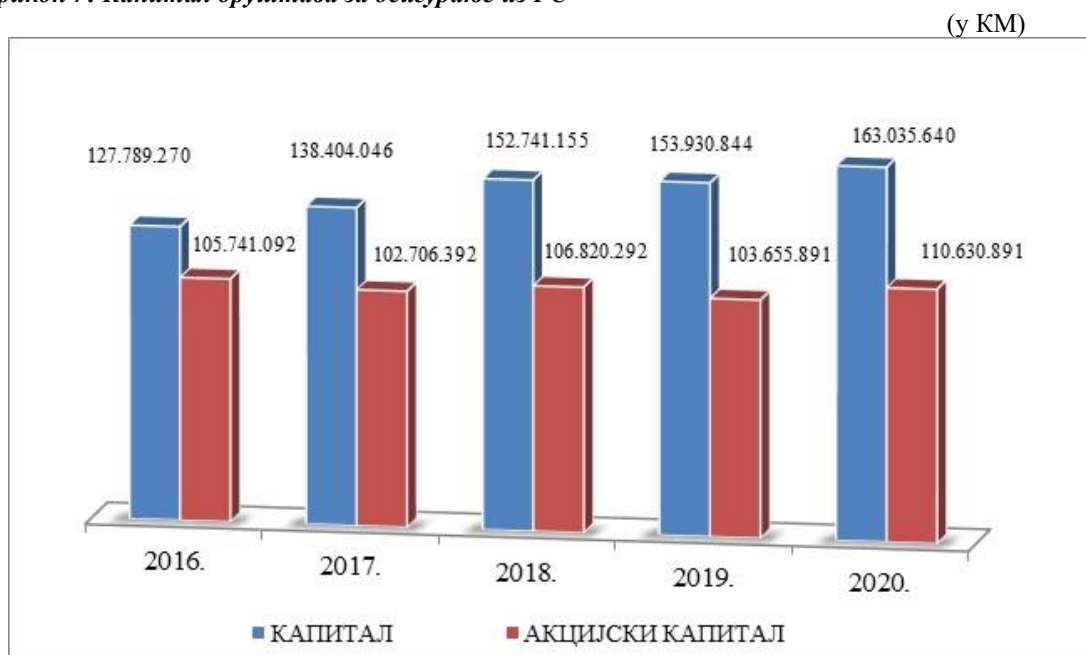
У структури пословне пасиве, износи преносне премије и резервисаних штета животних и неживотних осигурања учествовали су са 38,7%, математичке резерве и резервисања за учешће у добитку код животних осигурања са 23,8% и капитала са 30,8%. Износи исказани на наведеним позицијама учествовали су укупно са 93,3% у пословној пасиви, а њихов међусобни однос био је у складу са дјелатношћу и структуром портфеља друштава за осигурање.

У односу на стање на дан 31.12.2019. године, капитал је повећан за 5,9%, а у оквиру којег су повећани износи на ставкама основни капитал (6,7%), емисиона премија

(13.2%), нереализовани губици по основу финансијских средстава расположивих за продају (14,3%), нераспоређени добитак (2,8%), док је смањење забиљежено на ставкама емисиони губитак (0,3%), резерве из добитка (9,9%), ревалоризационе резерве (16%), нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају (22,5%) и губитак до висине капитала (24,6%). Промјене у износима наведених ставки, које су исказане у оквиру позиције капитал, повезане су са повећањем капитала у сврху испуњавања капиталних захтјева прописаних Законом о измјенама и допунама Закона о друштвима за осигурање⁸, ефектима промјене фер вриједности финансијских средстава расположивих за продају и оствареним резултатима пословања.

У наставку се даје преглед кретања капитала за период 2016 - 2020. година.

Графикон 7: Капитал друштава за осигурање из РС

Извор: Биланси стања друштава за осигурање из РС

На позицији дугорочна резервисања забиљежен је пораст од 10,5%, у оквиру које је повећан износ математичке резерве за 10,9% и резерве за учешће у добитку животних осигурања за 5,8%. Износ математичке резерве и резервисања за учешће у добитку животних осигурања чинили су 98,5% исказаног износа дугорочних резервисања. Повећање износа математичке резерве и резервисања за учешће у добитку животних осигурања резултат је сазријевања портфеља и раста обрачунате премије животних осигурања, те представља наставак позитивног тренда.

Укупне обавезе повећане су за 0,7%, а у оквиру којих су повећане краткорочне обавезе и пасивна временска разграничења за 1,1%, док су се дугорочне обавезе смањиле за 23,6%. Износи преносне премије и резервисаних штета животних и неживотних осигурања учествовали су са 86,8%, док су обавезе по основу штета и уговорених износа учествовале тек са 0,4% у укупно исказаном износу краткорочних обавеза и пасивних временских разграничења. Друга пасивна временска разграничења су

⁸ „Службени гласник Републике Српске“, број: 58/19

повећана за 27,6%, и то значајније код једног друштва за осигурање због ефекта примјене односног међународног стандарда финансијског извјештавања. На смањење осталих краткорочних обавеза утицало је смањење износа обавеза из пословања, обавезе за порезе и доприносе и обавезе за дивиденду. Учешће дугорочних обавеза у пословној пасиви је тек 0,6%, па исказано процентуално смањење нема материјалну значајност са становишта промјене нивоа задужености сектора осигурања, а повезано је са смањењем обавеза код једног друштва за осигурање по основу дугорочних кредита.

2.2.2. Биланс успјеха

Скраћена шема збирног биланса успјеха друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, за 2019. и 2020. годину, дата је у сљедећој табели.

Табела 19: Биланс успјеха – укупно за сва друштва за осигурање из РС

ПОЗИЦИЈА	2019.	Удио	2020.	Удио	Индекс 2020/19
	Износ		Износ		
(у КМ)					
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Пословни приходи (1+2+3+4+5+6)	240.131.198	92,8%	251.767.009	93,3%	104,8
1. Приходи од премије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија животних осигурања	24.830.919		26.293.818		105,9
2. Приходи од премије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија неживотних осигурања	196.480.292		200.138.806		101,9
3. Приходи по основу учешћа саосигурања, реосигурања и ретроцесија у накнади штета неживотних осигурања	4.215.794		7.379.917		175,1
4. Приходи од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања	3.022.843		5.514.101		182,4
5. Приходи од поврата пореских и других дажбина и приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл.	211.666		382.615		180,8
6. Други пословни приходи	11.369.684		12.057.752		106,1
II - Пословни расходи (1+2)	217.468.824	95,3%	222.416.051	94,7%	102,3
1. Функционални расходи (1.1.+1.2.+1.3.)	121.855.105		125.520.165		103,0
1.1. Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе	17.576.981		16.022.230		91,2
1.2. Накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања	9.173.464		11.252.206		122,7
1.3. Накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања	95.104.660		98.245.729		103,3
2. Трошкови спровођења осигурања	95.613.719		96.895.886		101,3
III - Пословни добитак/губитак (I-II)	22.662.374		29.350.958		129,5
Б. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Финансијски приходи	11.036.142	4,3%	10.657.371	4,0%	96,6
II - Финансијски расходи	615.540	0,3%	1.825.770	0,8%	296,6
III - Финансијски добитак/губитак (I-II)	10.420.602		8.831.601		84,8
АБ - Добитак/губитак редовне активности (АIII+БIII)	33.082.976		38.182.559		115,4
В. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Остали приходи	3.876.452	1,5%	3.584.592	1,3%	92,5
II - Остали расходи	6.375.361	2,8%	5.487.958	2,3%	86,1
III - Добитак/губитак по основу осталих прихода и расхода (I-II)	-2.498.909		-1.903.366		76,2
Г. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ					
I - Приходи од усклађивања вриједности имовине	2.621.718	1,0%	2.948.855	1,1%	112,5
II - Расходи од усклађивања вриједности имовине	3.005.819	1,3%	3.274.704	1,4%	108,9
III - Добитак/губитак по основу усклађивања вриједности имовине (I-II)	-384.101		-325.849		84,8
Д. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	112.506	0,0%	420.784	0,2%	374,0
Д I - РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	389.660	0,2%	754.597	0,3%	193,7
Ђ. ДОБИТАК /ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА (АБ+ВIII+ ГIII+Д-Д I)	29.922.812		35.619.531		119,0
Е. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ - Порески расходи периода	3.767.460		3.910.983		103,8
Ж - ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	78.253	0,0%	11.224	0,0%	14,3
Ж I - ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	72.232	0,0%	1.418	0,0%	2,0

ПОЗИЦИЈА	2019.	Удио	2020.	Удио	Индекс 2020/19
	Износ		Износ		
З. НЕТО ДОБИТАК /НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА (Б-Е-Ж+ЖК)=(З-1-3-2)	26.149.331		31.698.742		121,2
1. Нето добитак текуће године	30.917.406		31.921.546		103,2
2. Нето губитак текуће године	4.768.075		222.804		4,7
И. ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ					
I - Добитци утврђени директно у капиталу	981.130	0,4%	315.862	0,1%	32,2
II - Губитци утврђени директно у капиталу	167.533	0,1%	1.213.387	0,5%	724,3
III - Порез на добитак који се односи на остале добитке и губитке	66.232	0,0%	76.319	0,0%	115,2
Ј. УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ (З+И-III-III)	26.896.696		30.877.536		114,8
К. УКУПНИ ПРИХОДИ И ДОБИЦИ (AI+BI+VI+ГI+Д+ЖI+ИI)					
	258.831.378	100,0%	269.772.210	100,0%	104,2
Л. УКУПНИ РАСХОДИ И ГУБИЦИ (AP+BP+VP+ГP+ДI+ИP+ИП+Ж)					
	228.167.222	100,0%	234.983.691	100,0%	103,0
Љ.УКУПАН БРУТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ (К-Л)	30.664.156		34.788.519		113,5
М. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ (Е)	3.767.460		3.910.983		103,8
Н. УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ (Љ-М)=Ј	26.896.696		30.877.536		114,8

Извори: Биланс успјеха друштава за осигурање из РС

Укупни приходи, укључујући и добитке утврђене директно у капиталу, у 2020. години, износили су 269.772.210 КМ и били су већи, у односу на 2019. годину, за 4,2%.

Пословни приходи чинили су 93,3% укупних прихода, износили су 251.767.009 КМ и били су већи за 4,8%. На повећање прихода од премије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија животних осигурања значајнији утицај је имало повећање премије животних осигурања. Повећање прихода од премије осигурања, саосигурања, реосигурања и ретроцесија неживотних осигурања произилази из утицаја промјена износа преносне премије неживотних осигурања и спровођења политике реосигурања на приходе од премије неживотних осигурања. Приходи по основу учешћа саосигурања и реосигурања и ретроцесија у накнади штета неживотних осигурања повећани су за 75,1%, а у вези је са реализацијом закључених уговора о осигурању покривених реосигурањем (учешће реосигураваача у штетама). Повећање прихода од укидања и смањења резервисања неживотних осигурања произилази из утицаја промјена износа обрачунатих резерви за штете, у односу на претходни период, при чему је повећање прихода по том основу било материјално значајније код једног друштва за осигурање. Приходи од поврата пореских и других дацбина и приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл. повећани су за 80,8%, али учешће ових прихода је тек 0,2% у пословним приходима. Други пословни приходи повећани су за 6,1%, услед повећања прихода од провизија по основу реосигурања и прихода од регресних потраживања и откупа штета.

Финансијски приходи чинили су 4,0% укупних прихода и били су мањи за 3,4%, док су остали приходи учествовали са 1,3% у укупним приходима и били су мањи за 7,5%.

Приходи од усклађивања вриједности имовине су учествовали у укупним приходима са 1,1% и били су већи за 12,5%, док су приходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година повећани за 3,7 пута. Међутим, због ниског учешћа у укупним приходима њихов утицај на укупан резултат није имао материјалну значајност.

Исказани износ добитака утврђених директно у капиталу је мањи за 67,8%, због мањег износа добитка по основу промјена фер вриједности хартија од вриједности расположивих за продају.

Укупни расходи, укључујући и губитке утврђене директно у капиталу, износили су 234.983.691 КМ и били су већи за 3,0%.

Пословни расходи чинили су 94,7% укупних расхода, а износили су 222.416.051 КМ. У структури пословних расхода, функционални расходи су учествовали са 56,4% и били су већи за 3,0% у односу на исти период претходне године. У оквиру функционалних расхода повећале су се накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања животних осигурања за 22,7% и накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања за 3,3%. С друге стране, смањен је износ расхода за дугорочна резервисања и функционалне доприносе за 8,8%.

Трошкови спровођења осигурања учествовали су са 43,6% у пословним расходима и повећани су за 1,3%, а чине их трошкови амортизације и резервисања (4,3%), трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови (64,3%) и трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи (31,4%). Повећање трошкова спровођења осигурања није имало материјалну значајност и није утицало на финансијски капацитет друштава за осигурање за испуњавање обавеза по основу уговора о осигурању.

Финансијски расходи су учествовали у укупним расходима са 0,8%, а њихов раст произилази из, номинално посматрано, мање значајних промјена појединачних износа негативних курсних разлика, расхода по основу улагања у акције и расхода камата, при чему су код једног друштва за осигурање расходи камата везани за субвенционисање камате за куповину возила по уговорима о пословно техничкој сарадњи.

Остали расходи учествовали су у укупним расходима са 2,3%, расходи од усклађивања вриједности имовине са 1,4%, расходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година са 0,3% и губици утврђени директно у капиталу са 0,5%. Због малог учешћа у укупним расходима, промјене на позицијама наведених расхода нису имали материјално значајан утицај на укупан нето резултат, без обзира на њихову релативну промјену.

Пословни добитак износио је 29.350.958 КМ и био је већи за 29,5%, док је добитак из редовне активности (када се укључе финансијски приходи и расходи) износио 38.182.559 КМ и био је већи за 15,4%.

Нето резултат периода је добитак у износу од 31.698.742 КМ. Тринаест друштава за осигурање је исказало нето добитак у износу од 31.921.546 КМ, док је једно друштво исказала нето губитак у износу од 222.804 КМ. Укупан нето резултат у обрачунском периоду на нивоу сектора, добијен као разлика укупних прихода и добитака утврђених директно у капиталу, са једне стране, и укупних расхода, губитака утврђених директно у капиталу и текућег и одложеног пореза на добит, са друге стране, био је добитак у износу од 30.877.536 КМ.

2.2.3. Консолидовани финансијски извјештаји

Од укупно 14 друштава за осигурање, шест друштава за осигурање врше директну или индиректну контролу над једним или више правних лица или остварују значајан утицај над другим правним лицима, те су у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 94/15 и 78/20) обавезни да састављају консолидоване финансијске извјештаје повезаних правних лица који чине једну економску цјелину.

У складу са претходно наведеним, друштва за осигурање су саставила и доставила Агенцији консолидоване финансијске извјештаје. Четири друштава за осигурање су, у консолидованим финансијским извјештајима, исказала добитак у износу од 11.865.546 КМ, док су два друштва за осигурање исказала губитак у износу од 469.498 КМ. Укупан нето резултат периода за ова друштва за осигурање, исказан у консолидованим финансијским извјештајима, био је позитиван и износио 11.396.048 КМ.

Нето резултат исказан у појединачним ревидираним финансијским извјештајима ових друштава за осигурање је добитак у износу од 11.657.637 КМ и био је већи за 261.589 КМ од добитка исказаног у консолидованим финансијским извјештајима.

2.3. Финансијски и технички показатељи

2.3.1. Испуњавање захтјева адекватности капитала

Друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској обавезна су да континуирано одржавају висину капитала, која је адекватна обиму и врстама послова осигурања које обављају, односно ризицима којима су изложена у обављању послова осигурања.

Адекватност капитала друштва за осигурање заснива се на испуњавању прописаних захтјева, према којима расположиви капитал друштва за осигурање мора бити најмање једнак граничној вриједности адекватности расположивог капитала⁹, док базични капитал мора бити најмање једнак износу гарантног фонда¹⁰. Композитна друштва за осигурање морају одвојено исказивати испуњавање захтјева адекватности капитала за животна и неживотна осигурања.

Табела 20: Испуњавање захтјева адекватности капитала

Р.Б.	Опис	(у КМ)			
		2019.		2020.	
		Неживотна осигурања	Животна осигурања	Неживотна осигурања	Животна осигурања
1.	Базични капитал	97.424.170	15.857.171	106.523.578	17.152.208
2.	Гарантни фонд	65.000.000	9.000.000	71.000.000	8.000.000
3.	Више/мање базичног капитала (1-2)	32.424.170	6.857.171	35.523.578	9.152.208
4.	Расположиви капитал	84.667.654	12.262.122	91.965.254	14.061.977
5.	Гранична вриједност адекватности расположивог капитала	65.234.093	10.315.413	71.000.000	8.978.345
6.	Више/мање расположивог капитала (4-5)	19.433.561	1.946.709	20.965.254	5.083.633

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

⁹ Гранична вриједност адекватности расположивог капитала је износ маргине солвентности или минимално прописани износ акционарског капитала за друштва за осигурање, а у зависности који је од ова два износа већи.

¹⁰ Гарантни фонд одговара износу 1/3 маргине солвентности или минимално прописаном износу акционарског капитала за друштва за осигурање, а у зависности који је од ова два износа већи.

Укупан базични капитал свих друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, са стањем на дан 31.12.2020. године, који укључује капитал и животних и неживотних осигурања, износио је 123.675.786 КМ и био је већи од гарантног фонда за 44.675.786 КМ или 56,6%. Базични капитал за неживотна осигурања био је већи од гарантног фонда за 50,0%, а за животна осигурања за 2,1 пута.

Укупни расположиви капитал свих друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској¹¹, посматрано укупно за животна и неживотна осигурања, утврђен у сврху исказивања испуњавања захтјева адекватности капитала, износио је 106.027.231 КМ. Исказано је више расположивог капитала, у односу на граничну вриједност адекватности расположивог капитала, у износу од 26.048.887 КМ (32,6%), од чега 20.965.254 КМ (29,5%) више расположивог капитала за неживотна осигурања и 5.083.633 КМ (56,6%) више за животна осигурања.

Поред исказаног укупног испуњавања захтјева адекватности капитала, сва друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској појединачно су испуњавала прописане захтјеве адекватности капитала.

Независно од испуњавања прописаних захтјева адекватности капитала, друштва за осигурање имају и обавезу да износ у висини од најмање 50% минимално потребног гарантног фонда држе у намјенски ороченом депозиту или хартијама од вриједности, чији је емитент или гарант Босна и Херцеговина, Република Српска или Централна банка БиХ. Ова средства служе за заштиту интереса осигураника и корисника осигурања, те се не могу користити у другу сврху. Сва друштва за осигурање испуњавала су овај захтјев, односно имала су захтијевано покриће у наведеним средствима.

2.3.2. Обрачун и покривеност техничких резерви прописаним облицима активе

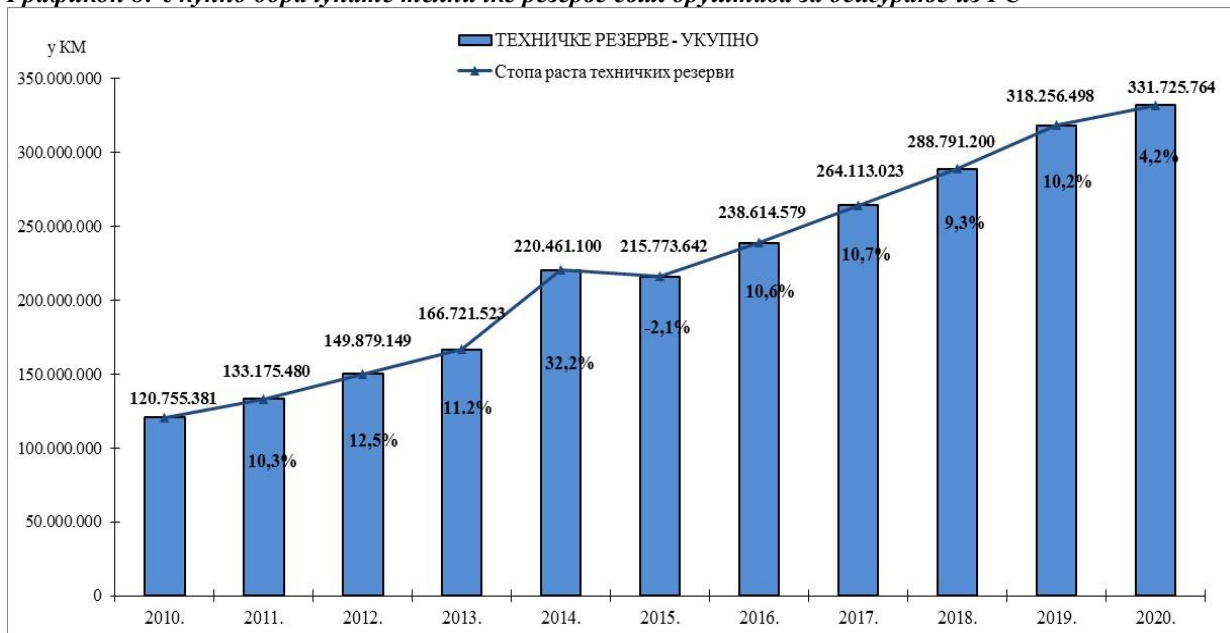
2.3.2.1. Укупно обрачунате техничке резерве

Актуарски заснован обрачун техничких резерви је битан предуслов за одржавање солвентности друштава за осигурање, чиме се доприноси бољој заштити интереса осигураника и корисника осигурања, као и јачању повјерења у дјелатност осигурања. Правила обрачуна техничких резерви прописана су подзаконским актима Агенције, а њихова адекватна примјена предмет је контроле, како овлашћених актуара, тако и Агенције, кроз обавезне извјештаје које друштва за осигурање достављају периодично и кроз посредни и непосредни надзор.

У наредном графикону илуструје се преглед укупно обрачунатих техничких резерви свих друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, за период 2010 - 2020. година.

¹¹ Потребно је нагласити да се износ капитала, утврђен у сврху испуњавања захтјева адекватности капитала, разликује од износа капитала исказаног у билансу стања.

Графикон 8: Укупно обрачунате техничке резерве свих друштава за осигурање из РС

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

На дан 31.12.2020. године, укупно обрачунате техничке резерве свих друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској биле су веће за 4,2%, у односу на исти дан претходне године.

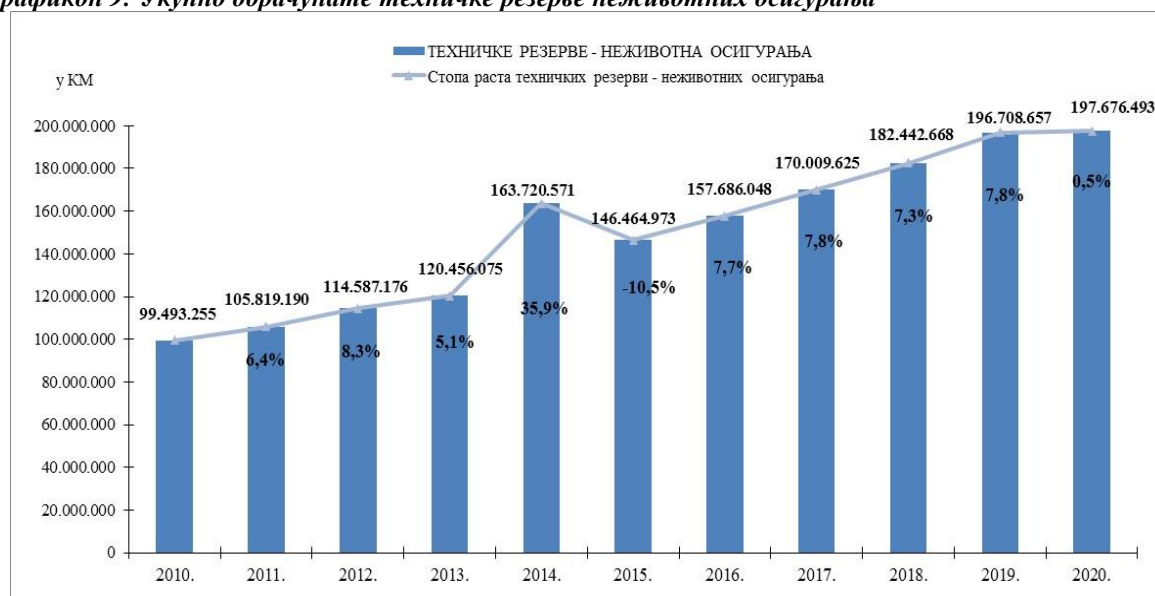
Ради одржавања финансијске способности извршавања обавеза по основу исплате одштета и других накнада из уговора о осигурању, друштво за осигурање је дужно да средства за покриће техничких резерви улаже у прописане облике средстава, уз примјену принципа сигурности, профитабилности, те водећи рачуна о дисперзији улагања.

С обзиром да се примјењују различити услови и ограничења улагања код животних и неживотних осигурања, у наставку се даје одвојена анализа улагања средстава за покриће техничких резерви.

2.3.2.2. Обрачун и средства за покриће техничких резерви неживотних осигурања

Укупно обрачунате техничке резерве неживотних осигурања, у периоду од 2010. до 2020. године, приказане су у наредном графикону.

Графикон 9: Укупно обрачунате техничке резерве неживотних осигурања

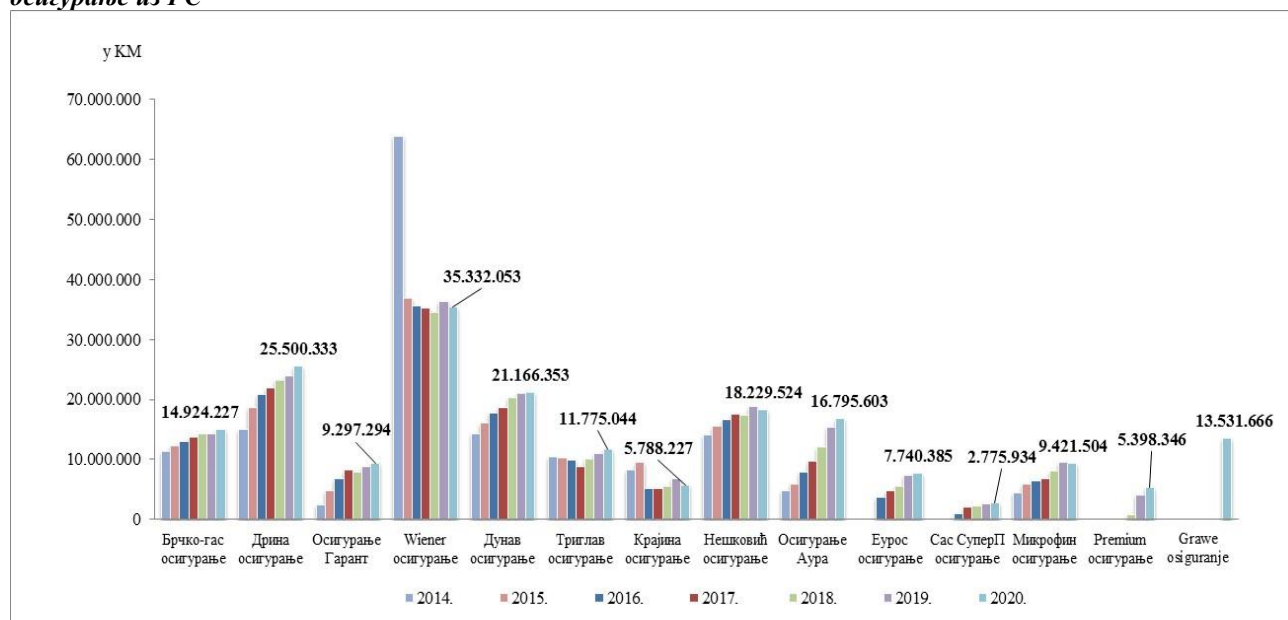

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Укупно обрачунате техничке резерве неживотних осигурања, са стањем на дан 31.12.2020. године, износиле су 197.676.493 КМ и биле су веће, у односу на исти дан претходне године, за 0,5%.

У наредном графикону приказане су обрачунате техничке резерве неживотних осигурања појединачно, по друштвима за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 10: Преглед обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања по друштвима за осигурање из РС

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Из графикона се види да је, са стањем на дан 31.12.2020. године, износ обрачунатих техничких резерви код четири друштва за осигурање мањи, у односу на исти дан претходне године, а што је узроковано смањењем износа обрачунате преносне премије због мањег износа обрачунате премије, те смањења резерви за штете.

У наредном графикању приказана је структура улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања.

Графикон 11: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У структури улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања, најзначајније учешће имали су орочени депозити, некретнине и хартије од вриједности, са укупним учешћем од 80,8%.

Са стањем на дан 31.12.2020. године, два друштва за осигурање исказала су недостатак средстава за покриће техничких резерви. Код осталих друштава која се баве неживотним осигурањима обезбијеђена је квантитативна и квалитативна усклађеност са прописаним захтјевима покрића техничких резерви.

2.3.2.3. Обрачун и средства за покриће техничких резерви животних осигурања

Техничке резерве животних осигурања карактерише раст узрокован растом премије животних осигурања и сазријевањем портфеља.

У наредном графикању су приказане обрачунате техничке резерве животних осигурања за период 2010 – 2020. година.

Графикон 12: Укупно обрачунате техничке резерве животних осигурања

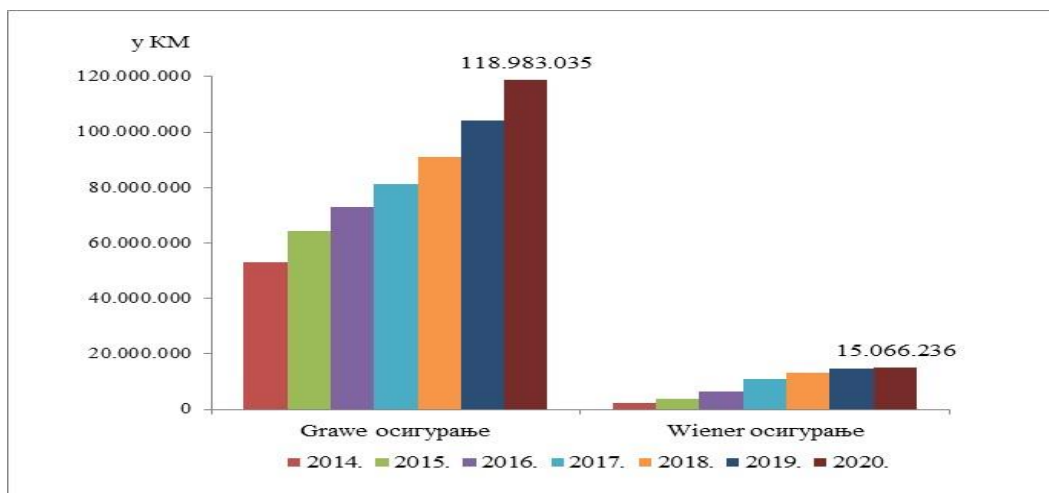

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Укупно обрачунате техничке резерве животних осигурања, са стањем на дан 31.12.2020. године, износиле су 134.049.271 КМ и биле су веће, у односу на исти дан претходне године, за 10,3%.

У наредном графикону приказане су обрачунате техничке резерве животних осигурања, појединачно по друштвима за осигурање.

Графикон 13: Преглед обрачунатих техничких резерви животног осигурања по друштвима за осигурање из РС

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Разлика у износу обрачунатих техничких резерви животних осигурања између појединачних друштава за осигурање је сразмјерна учешћу ових друштава у укупној премији животних осигурања.

Наредни графикон приказује структуру улагања средстава за покриће техничких резерви животних осигурања.

Графикон 14: Структура улагања средстава за покриће укупно обрачунатих техничких резерви животних осигурања

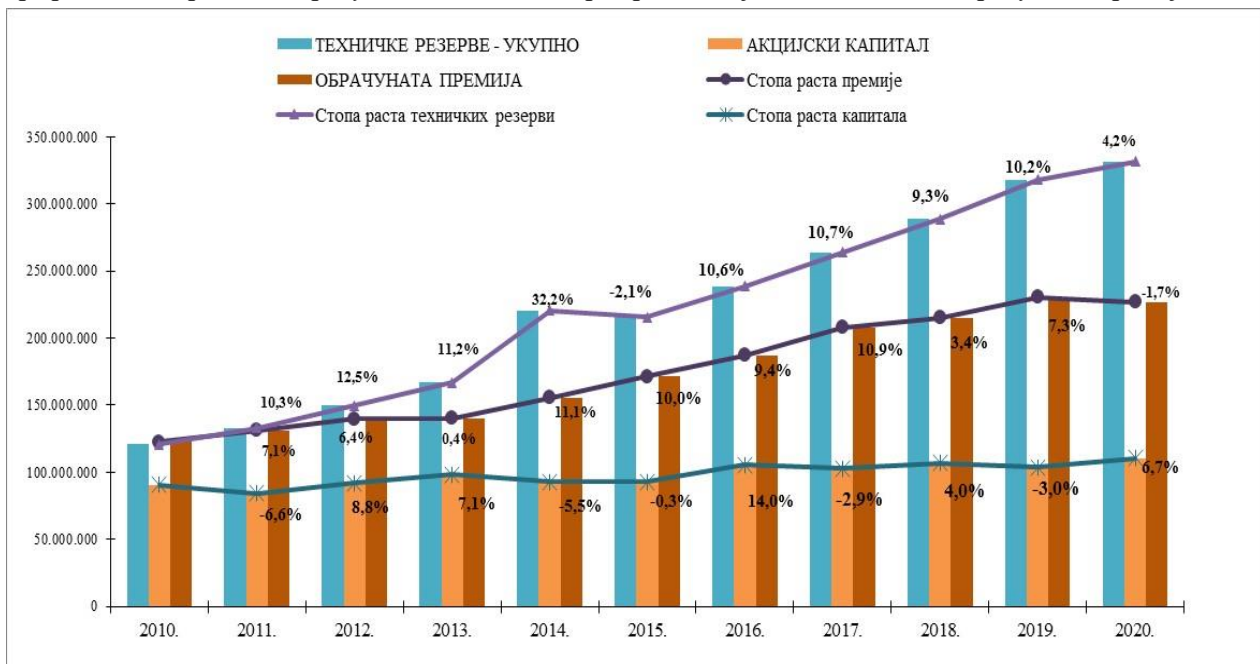
Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У структури улагања средстава за покриће техничких резерви животних осигурања најзначајније учешће имале су хартије од вриједности, првенствено обвезнице чији је емитент Република Српска. Код друштава која се баве животним осигурањима континуирано је обезбијеђена квантитативна и квалитативна усклађеност са прописаним захтјевима покрића техничких резерви животних осигурања.

2.3.3. Компаративни преглед кључних показатеља

У наредном графикону приказано је поређење укупних износа обрачунатих техничких резерви, обрачунате премије и акцијског капитала, за период 2010 - 2020. година.

Графикон 15: Кретање обрачунатих техничких резерви, акцијског капитала и обрачунате премије

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Са стањем на дан 31.12.2020. године, укупан износ обрачунатих техничких резерви био је већи од укупно обрачунате премије за 46,3%, на шта је значајан утицај имао раст и сазријевање портфела животних осигурања, те повезано повећање износа математичке резерве. Раст акционарског капитала у 2020. години произилази из повећања капитала појединачних друштава за осигурања извршеног у сврху усклађивања са новим капиталним захтјевима, који су прописани Законом о измјенама и допунама Закона о друштвима за осигурање¹².

2.3.4. Показатељи о исплаћеним одштетама и другим накнадама из осигурања

У наставку се дају основни подаци у вези са рјешавањем и исплатом одштета и других накнада по основу уговора о осигурању (у даљем тексту: обавезе из осигурања).

У 2020. години, друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској су, осигураницима и корисницима осигурања, исплатила 78.232.812 КМ, што у односу на 2019. годину, када је сума исплаћених обавеза из осигурања износила 73.224.979 КМ, представља повећање за 5.007.833 КМ или 6,8%.

Табела 21: Износ укупно исплаћених обавеза из осигурања по врстама осигурања

ВРСТЕ ОСИГУРАЊА	(у КМ)		
	2018.	2019.	2020.
Осигурање незгоде	5.553.498	6.208.196	6.742.963
Здравствено осигурање	932.896	593.636	543.890
Осигурање возила која се крећу по копно осим шинских возила	9.577.352	10.308.725	10.924.792
Осигурање пловила			2.432
Осигурање робе у превозу	73.182	41.470	42.065
Осигурање имовине од пожара и природних сила	1.303.032	2.369.581	5.052.087
Осигурање осталих штета на имовини	2.384.176	2.305.838	1.594.433
Осигурање од одговорности за моторна возила	45.186.329	42.896.615	42.627.999
Осигурање од опште грађанске одговорности	229.282	355.513	208.926
Осигурање кредита	7.936	49.710	215.193
Осигурање гаранција		861	
Осигурање од различитих финансијских губитака	52.163	150.880	308.459
Осигурање помоћи	4.280	4.117	6.169
УКУПНО НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	65.304.124	65.285.142	68.269.406
Животно осигурање	6.523.875	6.665.206	8.910.634
Ренте	2.648	2.992	16.285
Додатна осигурања уз осигурање живота	1.035.811	1.271.639	1.036.488
УКУПНО ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	7.562.334	7.939.837	9.963.406
УКУПНО:	72.866.458	73.224.979	78.232.812

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

¹² „Службени гласник Републике Српске“, број: 58/19

Графикон 16: Укупно исплаћене обавезе из осигурања (животна и неживотна осигурања)

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

У наредној табели приказани су показатељи ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања, одвојено за животна и неживотна осигурања.

Табела 22: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања

Опис	2018.	2019.	2020.
Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања у неживотним осигурањима (у %)	84,4	85,1	85,0
Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања у животним осигурањима (у %)	89,7	87,3	87,4
Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања у неживотним осигурањима (у %)	99,3	99,0	99,0
Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања у животним осигурањима (у %)	100,0	100,0	100,0

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања представља однос броја укупно ријешених и укупно евидентираних захтјева. Стопа исплате обавеза из осигурања представља однос броја укупно исплаћених и укупно ријешених одштетних захтјева. У посматраном периоду није било значајнијих промјена стопа ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања.

Стопе ефикасности у рјешавању и исплати обавеза из осигурања за осигурање од одговорности за моторна возила у 2020. години, по друштвима за осигурање, приказане су у наредној табели.

Табела 23: Ефикасност у рјешавању и исплати обавеза из осигурања за осигурање од одговорности за моторна возила

Р.Б.	Друштво за осигурање	Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања (%)	Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања (%)
1.	Д.Д. Брчко-гас осигурање	76,7	100,0
2.	Grawe осигурање а.д.	74,9	100,0
3.	Еурос осигурање а.д.	76,7	99,0
4.	Дрина осигурање а.д.	72,2	100,0

Р.Б.	Друштво за осигурање	Стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања (%)	Стопа ефикасности у исплати обавеза из осигурања (%)
5.	Дунав осигурање а.д.	83,1	100,0
6.	Wiener осигурање а.д.	70,4	98,5
7.	Крајина осигурање а.д.	65,1	72,7
8.	Микрофин осигурање а.д.	91,8	100,0
9.	Нешковић осигурање а.д.	78,5	100,0
10.	Осигурање Аура а.д.	94,1	100,0
11.	Осигурање Гарант д.д.	82,9	99,9
12.	Премиум осигурање а.д.	93,1	100,0
13.	Триглав осигурање а.д.	82,6	98,6
14.	САС-СуперП ОСИГУРАЊЕ а.д.	94,0	100,0
	УКУПНО:	81,5	99,0

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Потребно је напоменути да стопа ефикасности у рјешавању обавеза из осигурања, зависи и од објективних фактора на које друштво за осигурање није у могућности да утиче (нпр. старости портфела друштва за осигурање, начина евидентирања одштетних захтјева, броја одштетних захтјева у судском спору и захтјева са непотпуном документацијом и сл), те да би била мјеродаван показатељ потребно је посматрати заједно са осталим показатељима.

2.3.5. Технички резултат

Технички резултат, приказан у наредној табели, утврђен је као разлика мјеродавних премија у самопридржају и мјеродавних штета у самопридржају, узимајући у обзир промјене код осталих техничких резерви, а код животних осигурања у обрачун се узима и резултат остварен улагањем средстава. За обрачун техничког резултата коришћени су збирни износи напријед наведених позиција из извјештаја свих друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 24: Технички резултат

(у КМ)

Р.Б.	Врсте осигурања	2018.	2019.	2020.
1.	Осигурање незгоде	5.067.411	7.046.566	6.560.457
2.	Здравствено осигурање	1.073.238	1.516.229	616.291
3.	Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила	2.368.368	2.199.504	3.007.944
4.	Осигурање возила која се крећу по шинама	0	0	7.367
5.	Осигурање ваздухоплова	68	0	1.170
6.	Осигурање пловила	4.471	-5.523	16.543
7.	Осигурање робе у превозу	409.346	404.643	422.073
8.	Осигурање имовине од пожара и природних сила	3.025.150	-932.551	3.118.457
9.	Осигурање осталих штета на имовини	1.462.693	2.670.515	3.099.589
10.	Осигурање од одговорности за моторна возила	86.071.957	95.696.943	96.582.821
11.	Осигурање од грађанске одговорности за ваздухоплове	10.853	28.971	39.780
12.	Осигурање од опште одговорности за бродове	1.858	3.962	6.280
13.	Осигурање од опште грађанске одговорности	833.269	-187.905	1.135.853
14.	Осигурање кредита	66.782	190.235	358.213

Р.Б.	Врсте осигурања	2018.	2019.	2020.
15.	Осигурање гаранција	14.898	13.628	13.282
16.	Осигурање од различитих финансијских губитака	323.259	243.498	324.295
17.	Осигурање трошкова правне заштите	0	0	0
18.	Осигурање помоћи	20.928	-12.530	18.525
	НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	100.754.551	108.876.185	115.328.942
19.	ЖИВОТНО ОСИГУРАЊЕ	7.194.310	7.629.282	8.257.368
	УКУПНО	107.948.861	116.505.467	123.586.310

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Технички резултат у свим врстама осигурања, као и укупан технички резултат, у 2020. години био је позитиван, што указује да је укупна премија била довољна за измирење обавеза према осигураницима, корисницима осигурања и трећим оштећеним лицима.

2.3.6. Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио

Рацио штета представља однос мјеродавних штета и мјеродавне премије, док рацио трошкова представља учешће трошкова спровођења осигурања у обрачунатој премији. Комбиновани рацио показује резултат пословања прије укључивања резултата од улагања, а рачуна се као збир рациа трошкова и рациа штета.

У наредном табеларном прегледу приказани су рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио за неживотна осигурања, израчунати на основу збирних износа напријед наведених позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 25: Рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио

О П И С	2018.	2019.	2020.
Рацио штета (%)	38,0	36,1	34,9
Рацио трошкова (%)	37,2	41,6	42,4
Комбиновани рацио (%)	75,2	77,7	77,3

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Уколико је комбиновани рацио мањи од 100, разлика између 100 и комбинованог рациа представља позитиван резултат из послова осигурања, а уколико је комбиновани рацио већи од 100, та разлика представља негативан резултат из послова осигурања.

Са стањем на дан 31.12.2020. године, комбиновани рацио је био испод 100, што значи да је остварен позитиван резултат из послова осигурања. Иако је номинално повећан износ исплаћених обавеза из уговора о осигурању, рацио штета је смањен због утицаја промјена износа резерви за штете и преносне премије на износ мјеродавних штета односно на износ мјеродавне премије (на крају извјештајног периода у односу на почетак). На пораст рациа трошкова утицало је смањење обрачунате премије уз истовремени раст трошкова спровођења осигурања, који су детаљније приказани у поглављу 2.2.2. Биланс успјеха.

2.3.7. Показатељи рентабилности

У наредном табеларном прегледу приказана је рентабилност имовине и рентабилност властитих средстава, израчуната на основу збирних износа позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 26: Показатељи рентабилности

О П И С	2018.	2019.	2020.
Поврат на активу (ROA %)	6,3	5,3	6,0
Поврат на укупни капитал (ROE %)	19,8	17,1	20,0

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Показатељ рентабилности имовине (ROA) рачуна се као однос нето резултата периода и просјечне активе, а представља мјеру приноса на укупну активу. Показатељ рентабилности капитала (ROE) представља однос између нето резултата периода и просјечног капитала, а показује колики је поврат на уложени властити капитал. Вриједност наведених показатеља указује да су и рентабилност имовине и рентабилност капитала повећана, у односу на исти дан претходне године, што је произилази из чињенице да је нето резултат у овом извјештајном периоду порастао више од просјечне активе и просјечног капитала.

2.3.8. Остали показатељи пословања

У наредном табеларном прегледу приказани су остали показатељи пословања, израчунати на основу збирних износа позиција из извјештаја друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској.

Табела 27: Остали показатељи пословања

О П И С	2018.	2019.	2020.
Премија по запосленом (у КМ)	140.424	148.589	142.983
Укупан приход по запосленом (у КМ)	161.758	166.034	169.897
Добит по запосленом (у КМ)	18.831	16.838	19.987
Добит/Укупан приход (%)	11,6	10,1	11,8
Рацио солвентности (%)	80,1	74,2	80,5
Општа ликвидност (%)	4,8	5,0	5,1

Извор: Извјештаји друштава за осигурање из РС

Са стањем на дан 31.12.2020. године, сви показатељи, осим премије по запосленом, су били већи у односу на исти дан претходне године. Смањење премије по запосленом произилази из мање обрачунате премије у овом извјештајном периоду, уз пораст броја запослених.

Рацио солвентности и даље показује да солвентност није била угрожена. Коефицијент опште ликвидности био је значајно већи од 1, што одражава способност измирења обавеза у роковима доспијећа.

3. ДОБРОВОЉНО ПЕНЗИЈСКО ОСИГУРАЊЕ

3.1.1. Друштво за управљање добровољним пензијским фондом

Дјелатност добровољног пензијског осигурања, у извјештајном периоду, обављало је једно друштво за управљање добровољним пензијским фондом, а то је: Друштво за управљање Европским добровољним пензијским фондом а.д. Бања Лука.

Према структури власништва, са стањем на дан 31.12.2020. године, Друштво за управљање Европским добровољним пензијским фондом а.д. Бања Лука је било у већинском страном власништву са учешћем од 67% у укупном капиталу („Triglav pokojninska družba“ д.д. Љубљана 34%, „European Bank for Reconstruction and Development“ 16,5% те „Enterprise Expansion Fund“ 16,5%) и домаћем власништву од 33% (Пензијски резервни фонд Републике Српске а.д. Бања Лука).

У наредној табели је приказана скраћена шема биланса стања друштва за управљање добровољним пензијским фондом, са стањем на дан 31.12. 2019. и 31.12.2020. године.

Табела 28: Биланс стања друштва за управљање добровољним пензијским фондом

(у КМ)

ПОЗИЦИЈА	31.12. 2019.	%	31.12.2020.	%	Индекс 2020/19
АКТИВА					
А. СТАЛНА СРЕДСТВА	1.136.395	37,1	1.087.542	41,2	95,7
I - Нематеријална средства	25.317	0,8	4.608	0,2	18,2
II - Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине	111.078	3,6	82.934	3,1	74,7
III - Биолошка средства и средства културе	0		0		0,0
IV - Дугорочни финансијски пласмани	1.000.000	32,7	1.000.000	37,9	100,0
V - Одложена пореска средства	0	0,0	0	0,0	0,0
Б. ТЕКУЋА СРЕДСТВА	1.922.723	62,9	1.550.296	58,8	80,6
I - Залихе, стална средства и средства обустављеног пословања намијењена продаји	0	0,0	0	0,0	0,0
II - Краткорочна потраживања, краткорочни пласмани и готовина	1.922.723	62,9	1.550.296	58,8	80,6
III - Одложена пореска средства	0	0,0	0		0,0
В. ПОСЛОВНА СРЕДСТВА	3.059.118	100,0	2.637.838	100,0	86,2
Г. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	0	0,0	0	0,0	0,0
Д. ПОСЛОВНА АКТИВА	3.059.118	100,0	2.637.838	100,0	86,2
Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0	0,0	0	0,0	0,0
Е. УКУПНА АКТИВА	3.059.118	100,0	2.637.838	100,0	86,2
ПАСИВА					
А. КАПИТАЛ	3.025.168	98,9	2.566.775	97,3	84,8
I - Основни капитал	4.400.000	143,8	4.400.000	166,8	100,0
II - Уписани неуплаћени капитал	0	0,0	0	0,0	0,0
III - Емисиона премија	0	0,0	0	0,0	0,0
IV - Емисиони губитак	0	0,0	0	0,0	0,0
V - Резерве	0	0,0	0	0,0	0,0
VI - Ревалоризационе резерве	0	0,0	0	0,0	0,0
VII - Нереализовани добитци по основу финансијских средстава расположивих за продају	0	0,0	0	0,0	0,0
VIII - Нереализовани губитци по основу финансијских средстава расположивих за продају	196	0,0	194	0,0	99,0
IX - Нераспоређени добитак	0	0,0	0	0,0	0,0
X - Губитак до висине капитала	1.374.636	44,9	1.833.031	69,5	133,3
1. Губитак ранијих година	881.503	28,8	1.374.636	52,1	155,9
2. Губитак текуће године	493.133	16,1	458.395	17,4	93,0
Б. РЕЗЕРВИСАЊА, ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ И РАЗГРАНИЧЕНИ ПРИХОДИ	0	0,0	760	0,0	0,0

ПОЗИЦИЈА	31.12. 2019.	%	31.12.2020.	%	Индекс 2020/19
В. ОБАВЕЗЕ	33.950	1,1	70.303	2,7	207,1
I - Дугорочне обавезе	0	0,0	0	0,0	0,0
II - Краткорочне обавезе	33.950	1,1	70.303	2,7	207,1
Г. ПОСЛОВНА ПАСИВА	3.059.118	100,0	2.637.838	100,0	86,2
Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0	0,0	0	0,0	0,0
Ђ. УКУПНА ПАСИВА	3.059.118	100,0	2.637.838	100,0	86,2

Извор: Финансијски извјештаји и Извјештај независног ревизора за 2020. годину

Вриједност пословне активе и пасиве, са стањем на дан 31.12.2020. године, износила је 2.637.838 КМ и мања је за 421.280 КМ или 13,8%, у односу на стање на дан 31.12.2019. године.

У структури пословне активе, стална средства учествовала су са 41,2%, а текућа средства са 58,8%. Дугорочни финансијски пласмани учествовали су са 92% у структури сталних средстава, а односили су се на улагања у финансијску имовину по фер вриједности кроз осталу свеобухватну добит - обвезнице Републике Српске (1.000.000 КМ). Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине учествовале су са 7,6%, а нематеријална средства са 0,4% у сталним средствима. У структури текућих средстава, финансијска средства означена по фер вриједности кроз биланс успјеха учествовала су са 62,4% (967.535 КМ), орочени депозити са 22,6% (350.000 КМ), готовина са 11,8% (182.901 КМ), док су остале ставке заједно учествовале са 3,2% (49.860 КМ).

У пословној пасиви, капитал је учествовао са 97,3%, обавезе са 2,7%, те дугорочна резервисања у износу од 760 КМ. Капитал је износио 2.566.775 КМ и био је мањи од акционарског капитала за износ оствареног губитка до висине капитала (1.833.031 КМ) и за износ нереализованих губитака по основу финансијских средстава расположивих за продају (194 КМ). Обавезе су износиле 70.303 КМ, а везане су за редовно пословање (обавезе за зараде и накнаде зарада, обавезе према добављачима, те обавезе за остале порезе и доприносе).

У наредној табели приказана је скраћена шема биланса успјеха друштва за управљање добровољним пензијским фондом, за 2019. и 2020. годину.

Табела 29: Биланс успјеха друштва за управљање добровољним пензијским фондом

(у КМ)

ПОЗИЦИЈА	2019.	%	2020.	%	Индекс 2020/19
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Пословни приходи	36.859	22,9	219.339	75,4	595,1
II - Пословни расходи	654.202	100,0	728.370	97,2	111,3
Б. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК	0		0		
В. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК	617.343		509.031		82,5
Г. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Финансијски приходи	53.337	33,1	45.407	15,6	85,1
II - Финансијски расходи	186	0,0	220	0,0	118,3
Д. ДОБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ	0		0		
Ђ. ГУБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ	564.192		463.844		82,2
Е. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ					
I - Остали приходи	5.686	3,5	2.030	0,7	35,7
II - Остали расходи	0		760	0,1	
Ж. ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА	5.686		1.270		22,3

ПОЗИЦИЈА	2019.	%	2020.	%	Индекс 2020/19
З. ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА	0		0	0,0	
И. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ					
И - Приходи од усклађивања вриједности имовине	65.373	40,5	24.179	8,3	37,0
II - Расходи од усклађивања вриједности имовине	0	0,0	20.000	2,7	
Ј. ДОБИТАК ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ	65.373	0,0	4.179	0,0	6,4
К. ГУБИТАК ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ					
Л. НЕТО ДОБИТАК И НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА					
И - Нето добитак периода	0		0		
II - Нето губитак периода	493.133		458.395		93,0
УКУПНИ ПРИХОДИ	161.255	100,0	290.955	100,0	180,4
УКУПНИ РАСХОДИ	654.388	100,0	749.350	100,0	114,5

Извор: Финансијски извјештаји и Извјештај независног ревизора за 2020. годину

Укупни приходи, у 2020. години, су износили 290.955 КМ, а у оквиру којих су пословни приходи (приходи од улазних накнада и накнада за управљање) учествовали са 75,4%, финансијски приходи (приходи од камата) са 15,6%, приходи од усклађивања вриједности имовине са 8,3% , те остали приходи са 0,7%.

Укупни расходи су износили 749.350 КМ, а чинили су их пословни расходи у износу од 728.370 КМ или 97,2%, расходи од усклађивања вриједности имовине у износу од 20.000 КМ или 2,7%, те расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања и финансијски расходи у износу који нема материјални значај. Пословни расходи су проистекли из трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода (61,5% пословних расхода), трошкова производних услуга (21,6% пословних расхода), нематеријалних трошкова (10,3% пословних расхода), те трошкова материјала, амортизације, резервисања, пореза и доприноса (6,6% пословних расхода).

Нето резултат, у извјештајном периоду, је губитак у износу од 458.395 КМ, и мањи је за 7%, у односу на исти период прошле године.

3.1.2. Добровољни пензијски фонд

У оквиру дјелатности добровољног пензијског осигурања, организован је један добровољни пензијски фонд, а то је: Европски добровољни пензијски фонд Бања Лука. Овим фондом управља Друштво за управљање Европским добровољним пензијским фондом а.д. Бања Лука. Фонд је организован, као отворени добровољни пензијски фонд, ради прикупљања новчаних средстава добровољном уплатом пензијског доприноса од стране обвезника уплате и улагања тих средстава с циљем повећања вриједности имовине.

Са стањем на дан 31.12.2020. године, укупан број активних чланова фонда био је 29.381. Од укупног броја активних чланова, 99,9% је приступило добровољном пензијском фонду путем пензијских планова, при чему је путем пензијских планова јавних предузећа и јавних институција приступило 96,1% укупно активних чланова фонда. Просјечна старост чланова добровољно пензијског фонда била је 46,8 година.

У наредној табели приказана је скраћена шема биланса стања добровољног пензијског фонда, са стањем на дан 31.12.2019. и 31.12.2020. године.

Табела 30: Биланс стања добровољног пензијског фонда

ПОЗИЦИЈА	(у КМ)			
	31.12.2019.	%	31.12.2020.	%
А. УКУПНА ИМОВИНА	1.621.532	100,0	8.596.330	100,0
I - Готовина	92.251	5,7	271.362	3,2
II - Улагања фонда	1.521.022	93,8	8.273.283	96,2
III - Потраживања	1.193	0,1	7.789	0,1
IV - Одложена пореска средства	0	0,0	0	0,0
V - Активна временска разграничења	7.066	0,4	43.896	0,5
Б. ОБАВЕЗЕ	14.247	100,0	71.607	100,0
I - Обавезе по основу пословања фонда	9.590	67,3	39.926	55,8
II - Обавезе по основу трошкова пословања	230	1,6	1.214	1,7
III - Обавезе према друштву за управљање	4.428	31,1	26.027	36,3
IV - Краткорочне финансијске обавезе				
V - Дугорочне обавезе				
VI - Остале обавезе фонда				
VII - Одложене пореске обавезе				
VIII - Пасивна временска разграничења				
IX - Обавезе по основу чланства	0		4.440	6,2
В. НЕТО ИМОВИНА ФОНДА	1.607.284		8.524.723	
Г. КАПИТАЛ	1.607.284		8.524.723	
I - Основни капитал	1.571.841		8.505.023	
II - Капиталне резерве				
III - Ревалоризационе резерве	31.927		16.531	
IV - Резерве из добити				
V - Нераспоређена добит	3.517		3.517	
VI - Непокривени губитак	0		-348	
VII - Нереализовани добитак/губитак				
Д. БРОЈ ЕМИТОВАНИХ АКЦИЈА/УДЈЕЛА	153.513,6946396		823.886,9251472	
Ђ. НЕТО ИМОВИНА ПО УДЈЕЛУ/АКЦИЈЕ	10,46997		10,34696	
Е. ВАНБИЛАНСНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ				

Извор: Финансијски извјештаји и Извјештај независног ревизора за 2020. годину

Са стањем на дан 31.12.2020. године, укупна имовина добровољног пензијског фонда износила је 8.596.330 КМ, и била је већа за 5,3 пута у односу на стање на исти дан претходне године. У структури укупне имовине добровољног пензијског фонда најзначајније учешће су имала улагања фонда у хартије од вриједности (обвезнице Републике Српске) и депозите (96,2%), а која су повећана за 5,4 пута. Потраживања произилазе из потраживања по основу камата и дивиденди, а активна временска разграничења из обрачунате припадајуће камате на обвезнице. Повећање укупне имовине и улагања добровољног пензијског фонда у вези је са порастом броја чланова фонда.

Са друге стране укупне обавезе су износиле 71.607 КМ, у којима су обавезе по основу пословања фонда учествовале са 55,8%, обавезе према друштву за управљање са 36,3%, обавезе по основу чланства 6,2% и обавезе по основу трошкова пословања са 1,7%.

Нето вриједност имовине добровољног пензијског фонда износила је 8.524.723 КМ. Број емитованих удјела тј. број уписаних обрачунских јединица износио је 823.886,9251472, а нето вриједност по удјелу 10,34696 КМ.¹³

Стопа приноса на нето имовину добровољног пензијског фонда у извјештајном периоду износила је -1,17309%.

У наредној табели приказана је шема скраћеног биланса успјеха добровољног пензијског фонда, за 2019. и 2020. годину.

Табела 31: Биланс успјеха добровољног пензијског фонда

ПОЗИЦИЈА	(у КМ)	
	2019.	2020.
А. РЕАЛИЗОВАНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ		
I - Пословни приходи	21.668	105.474
II - Реализовани добитак		
III - Пословни расходи	18.889	105.822
IV - Реализовани губитак		
V - Реализовани добитак/губитак	2.779	-348
VI - Финансијски приходи		
VII - Финансијски расходи		
Б. РЕАЛИЗОВАНИ ДОБИТАК / ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	2.779	-348
В. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ		
Г. РЕАЛИЗОВАНИ ДОБИТАК / ГУБИТАК ПОСЛИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	2.779	-348
Д. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ/ ГУБИЦИ	28.066	-15.396
Ђ. УКУПНИ НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИТИ (ГУБИЦИ) ФОНДА	28.066	-15.396
Е. ПОВЕЋАЊЕ (СМАЊЕЊЕ) НЕТО ИМОВИНЕ ОД ПОСЛОВАЊА ФОНДА		
1. Повећање нето имовине фонда	30.845	0
2. Смањење нето имовине фонда	0	15.744

Извор: Финансијски извјештаји и Извјештај независног ревизора за 2020. годину

Повећање пословних прихода, у 2020. години, је резултат повећања износа исказаних у оквиру прихода од камата на обвезнице и депозите, те прихода од дивиденди и амортизације дисконта (обвезнице). С друге стране, дошло је и до повећања пословних расхода, у чијој структури најзначајније учешће је имао износ накнаде друштву за управљање (84,8%).

Реализовани губитак је износио 348 КМ, а нереализовани губитак (на хартијама од вриједности) 15.396 КМ, па је укупно смањење нето имовине од пословања фонда износило 15.744 КМ.

¹³ Вриједност обрачунске јединице фонда на дан вредновања утврђује се дијелењем вриједности нето имовине фонда са укупним бројем обрачунских јединица. Укупан број обрачунских јединица фонда, на дан вредновања, израчунава се на начин да се број обрачунских јединица од последњег дана за који је обрачуната вриједност обрачунске јединице фонда, увећа за број обрачунских јединица који је добијен евидентирањем обрачунских јединица на индивидуалне рачуне чланова фонда на основу запримљених уплата, те умањи за број обрачунских јединица који је добијен престанком чланства на дан вредновања.